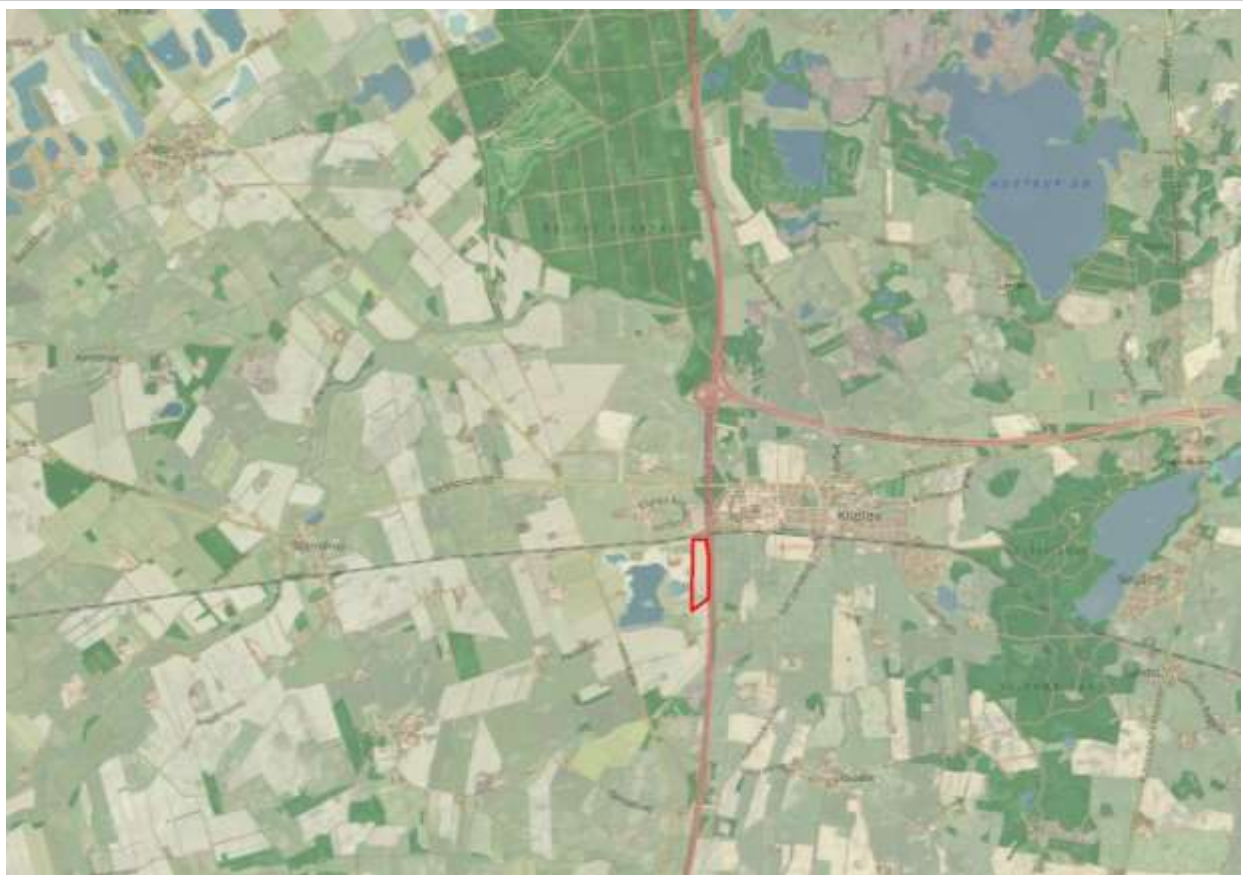

Nymølle Stenindustrier A/S
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde
CVR-nr. 48 88 54 11

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Susanne Roug
Poniewozik
E-mail: srp@rsyd.dk
Direkte tlf.: 7663 1803
KS: MHA
Dato: 9. september 2021
Sagsnr.: 20/25717
Skabelonversion: 8

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, grus og sten gældende til den 9. september 2031 på del af matr.nr. 1079
Kliplev Ejerlav, Kliplev i Aabenraa Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	2
1.1	Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding	2
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	4
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	6
3.1	Omfang	6
3.2	Drift.....	7
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	10
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	12
3.5	Efterbehandling m.m.....	14
4	Generelle bestemmelser	16
5	Sikkerhedsstillelse	18
6	Ansøgningsprocessen	18
6.1	Myndighedshøring.....	18
6.2	Miljøvurderingsloven.....	22
6.3	Partshøring	22
7	Regionens vurdering af sagen	26
7.1	Lovgrundlag	26
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	26
8	Klagevejledning og underretning	36
8.1	Klagevejledning.....	36
8.2	Underretning om afgørelsen	37
9	Bilag	38
	Bilag 1 Oversigtskort	39
	Bilag 2 Grave og efterbehandlingsplan	40
	Bilag 3 VVM-screening	41
	Bilag 4 Andre myndigheders tilladelser	42
	Bilag 5 Udtalelse fra museet	43

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har Region Syddanmark vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2008, 2016 og 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

- Vejdirektoratet har den 25. juni 2020 givet tilladelse til etablering af jordvolde inden for vejbygge- linje. Se bilag 4b.
- Aabenraa Kommune har den 24. februar 2021 godkendt, at den eksisterende vejadgang fortsat kan benyttes i forbindelse med det nye areal, se bilag 4d (mail).
- Aabenraa Kommune har den 22. marts 2021 givet tilladelse til vandindvinding og grundvandssæn- ning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Kliplev Ejerlav, Kliplev, Se bilag 4e.

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 150.000 m³ sand, grus og sten årligt på 5,5 ha af del af matr.nr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev i Aabenraa Kommune. Størstedelen af materialerne forventes indvundet under grundvandsspejl. Se figur 1 med oversigtskort herunder.

Figur 1. Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet, og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse, eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af råstofmyndigheden i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til, at indvindingen påbegyndes, herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Afsættelse af indvindingsarealet jf. vilkår 5. Indvindingsarealet skal afgrænses med tydelige betonpæle el. lign.

Dispensationer og tilladelser uden for samordningspligten:

- Den eksisterende vejadgang kan fortsat benyttes i forbindelse med det nye areal på visse vilkår, jf. Aabenraa Kommune den 24. februar 2021.
- Tilladelse til etablering af jordvold inden for vejbyggelinje på visse vilkår, jf. Vejdirektoratets tilladelse fra den 25. juni 2020.
- Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning, jf. Aabenraa Kommunes tilladelse fra den 22. marts 2021.
- Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Kliplev Præsteembede som ejer af matr.nr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev i Aabenraa Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Nymølle Stenindustrier A/S har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 150.000 m³ sand, grus og sten på 5,5 ha af del af matr.nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve ejet af Klipleve Præsteembede. Hovedparten af råstofferne forventes indvundet under grundvandsspejl.
- Der forventes at indvinde til 10 meter under terræn og ca. 7 meter under grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt, så snart tilladelsen foreligger.
- Der ønskes følgende driftstider fra kl. 06.00 til 18.00 mandag til fredag og kl. 07.00 til 14.00 lørdage. Heraf vil der kun foregå indvinding og oparbejdning mandag til fredag fra kl. 07.00 til 17.00 og kl. 07.00 til 14.00 lørdage, mens der vil være udlevering og læsning mandag til fredag fra kl. 06.00 til 18.00 og lørdage fra kl. 07.00 til 14.00.
- Råstofferne påtænkes anvendt til vej- og anlægsmaterialer og betontilslagsmaterialer.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 3 læssemaskiner, 1 gravemaskine, 3 mobile sorteringsanlæg, 1 vaskeanlæg, 1 siloanlæg, 1 knuser og 1 hydraulisk gravemaskine, og der forventes et årligt forbrug af 50.000 liter olie og 50.000 liter diesel.
- Der vil blive anvendt ca. 100.000 m³ vand årligt til vask af råstofferne. Vandet indvindes fra eksisterende gravesø, som ved indvinding vil strække sig ind i projektarealet. Hovedparten af vandet ledes tilbage til søen, hvorved den reelle indvundne mængde udgør ca. 10.000 m³ om året.
- Affald, som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven, bortskaffes i henhold til Aabenraa Kommunes regulativer, herunder bl.a. tømning af septiktank. Olieprodukter, oliefiltre mv. afhentes af Avista Oil.
- Adgang til råstofgraven vil ske ad eksisterende adgang til råstofgraveområde via Hærvejen i vest.

2.2 Beskrivelse

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten i en 10-årig periode på et 8,1 ha stort projektareal og heraf et 5,5 ha stort indvindingsareal på del af matr. nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve, Aabenraa Kommune. Der er søgt om en årlig produktion på 150.000 m³, hvoraf størstedelen af materialerne forventes at blive indvundet under grundvandsspejl. Der vil blive gravet til ca. 10 meter under terræn. Materialerne vil blive anvendt til vej- og anlægsmaterialer samt til betontilslagsmaterialer.

Projektarealet og hermed også indvindingsområdet er beliggende inden for de udpegede råstofgraveområder i Region Syddanmarks Råstofplan 2008, 2016 og 2020. Projektarealet og indvindingsområdet fremgår af oversigtskortet, figur 1. Arealet ligger i område med drikkevandsinteresser (OD) og uden for indvindingsoplande til vandværker. Nærmeste almene vandforsyning er Klipleve Vandforsyning, som ligger ca. 1,3 km nordøst for projektarealet i Klipleve by.

Projektarealet er beliggende i landzone med enkelte beboelser. Mod øst grænser projektarealet op til den Sønderjyske Motorvej, mod nord op til jernbanestrækningen mellem Tønder og Sønderborg, mod vest op til den eksisterende grusgrav med gravesø og mod syd grænser projektarealet op til mark i omdrift.

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område, nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58 er beliggende ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.

Nærmeste § 3 beskyttede vandløb er Hyrdesø Bæk, som løber langs den sydlige grænse af indvindingsarealet. Der er ikke registreret andre beskyttede eller fredede områder inden for projektarealet.

Der ligger en § 3 beskyttet sø (regnvandsbassin) ca. 40 m sydøst for indvindingsarealet. Søen er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen. Aabenraa Kommune skriver i deres høringssvar, at søen ikke er besigtiget, og at der er gode chancer for, at der kan være paddeliv på grund af den relativt korte afstand til den § 3 beskyttede sø, som ligger syd for projektarealet. Afstanden mellem de to søer er ca. 240 m, og afstanden fra søen til indvindingsarealet er ca. 190 m.

Projektarealet er beliggende inden for et værdifuldt landskab og det værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund, som i området er præget af adskillige års råstofindvinding.

Ved den ansøgte forventede indvindingsmængde på ca. 150.000 m³ pr. år forventes der ca. 34 lastbiler om dagen med råstoffer. Antallet af lastbiler har den samme størrelse som ved den nuværende indvinding i naboarealet og vil ikke øges, idet indvindingen flyttes ind i projektarealet efterhånden, som den afsluttes i den eksisterende råstofgrav. Adgang til råstofgraven vil ske ad eksisterende adgang til råstofgraveområde via Hærvejen i vest.

Det ansøgte projektareal vil blive efterbehandlet til natur med sø.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes op til 150.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf hovedparten vil blive indvundet under grundvandsspejl.

3. Projektet skal holdes inden for det indtegnede område, der ses i bilag 1 (herefter kaldet projektarealet).
4. Indvindingen skal ske inden for det indtegnede område, der ses i bilag 1 (herefter kaldet indvindingsarealet). Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
5. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
6. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
7. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 3 læssemaskiner, 1 gravemaskine, 3 mobile sorteringsanlæg, 1 vaskeanlæg, 1 siloanlæg, 1 knuser og 1 hydraulisk gravemaskine. Afvigelse herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
8. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
9. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med driftsvilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan. Vilkårene er stillet for at sikre, at der graves i overensstemmelse med gravetilladelsen og for at sikre, at der ikke graves for stejlt eller for tæt på jernbane eller motorvej.

3.2 Drift

For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

10. Råstofgravens driftstider er:
 - a. Råstofindvinding: hverdage mandag – fredag kl. 07.00 – 17.00 og lørdage fra kl. 07.00 til 14.00.
 - b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: hverdage mandag – fredag kl. 06.00 – 18.00 og lørdage fra kl. 07.00 til 14.00.
 - c. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

11. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)
Lørdag	07.00 – 14.00	
Mandag – fredag	22.00 – 07.00	40 dB (A)
Søn- og helligdage		Lukket

Det maksimale støjniveau (peak) må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

12. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere, at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

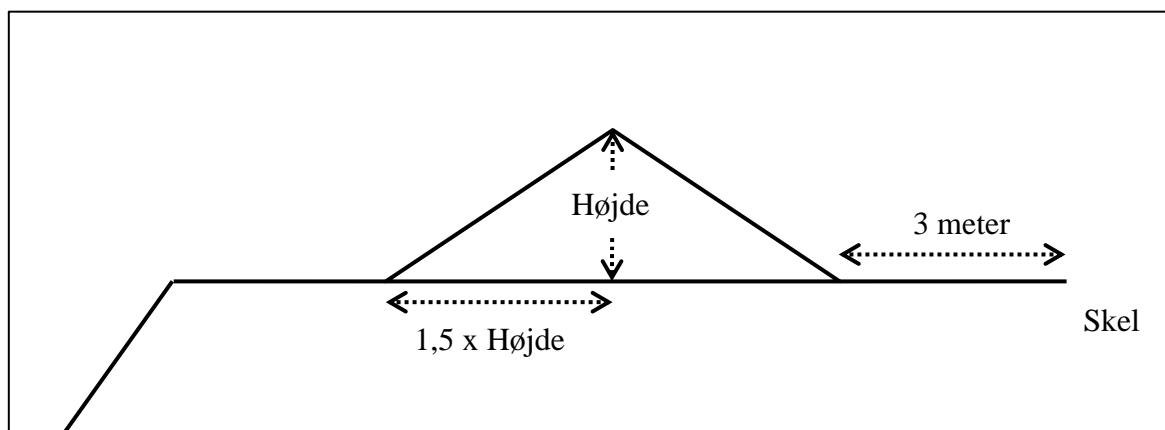
Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

13. Virksomhedens drift må ikke give anledning til gener i form af rystelser og vibrationer eller særlige lydmonstre, inkl. impulsstøj, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser og øvrige typer opholdsrum. Råstofmyndigheden vil tage udgangspunkt i gældende vejledninger og retningslinjer ved vurderingen af, om der er tale om væsentlige gener.

Ved tilladelsens ikrafttrædelse gælder således følgende vejledende krav vedr. lavfrekvent støj og infralyd samt vibrationer (vægtet accelerationsniveau):

Anvendelse	Tidspunkt	Lavfrekvent støj (A-vægtet niveau: 10 – 160 Hz)	Infralyd (G-vægtet lyd-niveau)
Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.	18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
	07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Alle tidspunkter	30 dB	85 dB
Øvrige rum i virksomheder	Alle tidspunkter	35 dB	90 dB
Anvendelse			Vægtet accelerationsniveau L_{aw}
Boligområder (inkl. byzone) (hele døgnet) Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder - byzone eller landzone) samt jf. støjvejledningen boliger i det åbne land fra 18.00 – 07.00 Børneinstitutioner og lignende			75 dB
Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder – byzone eller landzone) samt. Jf. støjvejledningen og boliger i det åbne land (07.00 – 18.00) Kontorer, undervisningslokaler og lignende			80 dB
Erhvervsbebyggelse			85 dB

14. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger samt dokumentere, at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj og/eller vibrationer er overholdte. Målinger og beregninger skal udføres af akkrediteret laboratorium efter de gældende/gængse målemetoder og i henhold til de gældende støjvejledninger.
15. Virksomhedens drift må ikke give anledning til andre typer støjgener, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkluder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes. Ligeledes skal støj fra til- og frakørende lastvogne mv. begrænses mest muligt. Køretøjer må på råstofgravens areal ikke holde med motoren i gang, med mindre læsning gør det påkrævet
16. Etableringen af jordvolde mv. skal ske i en med Region Syddanmark nærmere aftalt periode. Naboerne skal informeres om denne etablering mindst 7 dage forinden opstart.
17. I den østlige del af projektarealet langs med den Sønderjyske Motorvej og inden for vejbyggelinjen vil der blive etableret jordvolde. Jordvoldene vil have en højde på op til 5 meter, se principskitzen herunder.

Figur 2. Principskitse for etablering af en jordvold med hældning 1:1,5.

18. For jordvoldene gælder:
- Jordvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
 - Jordvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
 - Jordvolden(e) skal have en højde på maks. 5 meter. Det vurderes, at der ikke er forhold i råstofgraven, der hindrer at der kan anlægges jordvolde til en højde op til 5 meter inden for vejbyggelinjen mod motorvejen.

19. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).
20. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Adgang til råstofgraven må kun ske via den eksisterende adgangsvej fra Hærvejen med tilhørende vilkår, jf. Aabenraa Kommunes godkendelse af den eksisterende adgangsvej af den 24. februar 2021 samt tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand-, sten og grusforekomsten, Sønderjyllands Amt af den 19. april 2004, bilag 4c.

Aabenraa Kommune gør opmærksom på nedenstående vilkår i deres godkendelse af eksisterende adgangsvej, se bilag 4c:

1. Overkørslen fjernes efter brug, senest når reetablering af graveareal er færdig.
2. Der skal sikres gode oversigtsforhold i forbindelse med udkørsel fra området.
3. Der må ikke fra overkørslen ledes vand til offentlige veje.
4. Ansøger foranlediger og bekoster evt. skader på den offentlige vejs belægning og rabatter som følger af ler kørsel samt daglig rengøring af overkørslen og kørebanen for materialer, der er tabt under transport.
5. Alle udgifter til vedligeholdelse og reetablering af overkørslen og alt hvad indebærer, afholdes af ansøgeren.

Klemhestvej må kun anvendes til overkørsel mellem matriklerne 163 og 164, og der er fortsat ubetinget vilgepligt ved krydsning af denne

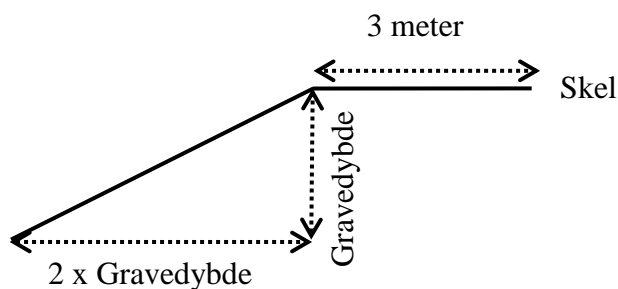
Vilkår efter råstofloven

21. Adgangsvejen skal uden for åbningsstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette gælder også for adgangsveje ind i råstofgraven via Klemhestvej. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieseltlyveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.

Graveafstande og begrænsninger

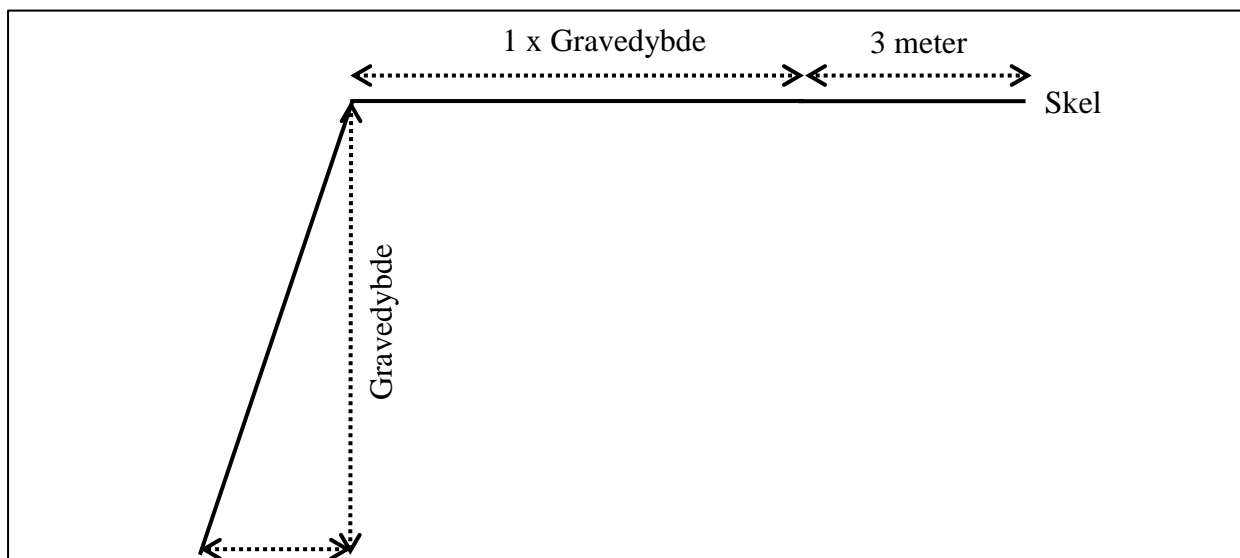
22. Der må ikke graves nærmere end 8 m til Hyrdesø Bæk.

23. Der må ikke graves nærmere end minimum 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på max. anlæg 1:2, jf. følgende figur 3:

Figur 3. Graveafstand og skråningsanlæg fra offentligt eller privatfælles vejskel.

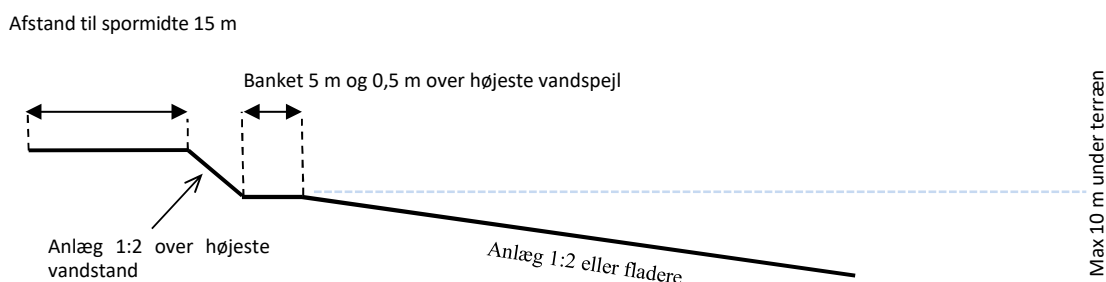
24. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn, med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af Region Syddanmark. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
25. Hvis der graves stejlere end vilkår 23 og 24, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Figur 4. Principskitse for stejl gravning.

26. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på normalt 1:1,5.

27. Under driften skal anlægget op mod banelegemet mod nord overholde følgende betingelser, jf. nedenstående figur 5 og bilag 4a.

Figur 5. Skitse for anlægskrav til banelegemer.

- a. Der må indvindes råstoffer ind til en afstand af 15 m fra spormidte.
 - b. Fra de 15 m sænkes terrænet til 0,5 m over vandspejl, hvor der laves en banket med en bredde på 5 m. Skråningsanlæg fra terrænet til banketen skal være med anlæg 1:2.
 - c. Under den 5 m brede banket kan der fortsættes med et skråningsanlæg på 1:2 eller fladere
28. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af sand, grus og sten under forudsætning af, at skråningsanlæg overholdes.
29. Gravning under grundvand skal ske, så der ikke kan ske skred, og det skal sikres, at færdsel langs søen er sikker. Skråningerne under grundvand må ikke være stejlere end 1:2 langs bredderne. Når dybden i gravesøen er større end 2 meter, må anlæg stå så stejlt, det er muligt.
30. Det er en forudsætning for at grave med et skråningsanlæg på 1:2, at der er tilstrækkelig med materialer til den afsluttende efterbehandling.
31. Jordvolde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 5 m over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

32. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.

33. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
34. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske i henhold til gældende miljøregler.

Tankning og spild

35. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
36. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå, så spild undgås, ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
37. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet, så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
38. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

39. Tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) skal opfylde gældende miljøregler dvs. bl.a. olietankbekendtgørelsen og skal opbevares forsvarligt uden for det åbne indvindingsareal i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer.

Affald og tilførsel af materialer

40. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende affaldsregulativ for Aabenraa Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.
41. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven.
42. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven af hensyn til miljøet (se i øvrigt vilkåret om affaldshåndtering).
43. Tilførsel af fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer må ikke give anledning til forurening af jord eller grundvand og må kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

Vilkår efter vandforsyningsloven

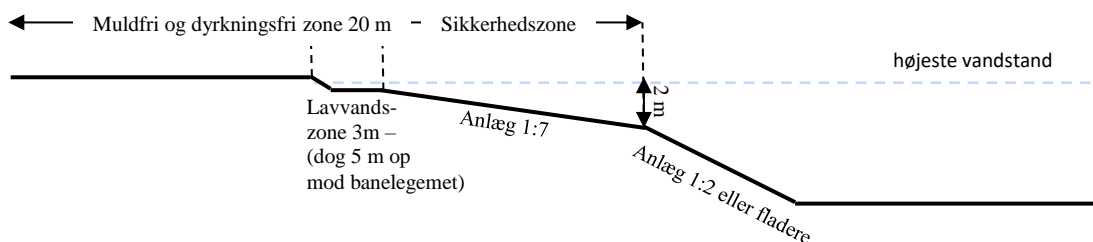
Aabenraa kommune har stillet en række vilkår til vandindvinding og grundvandssænkning i "Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. Råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev" fra 22. marts 2021. Tilladelsen og vilkår hertil fremgår af bilag 4e.

3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med kommunens høringsvar og eksisterende tilladelse på naboarealet.

Vilkår efter råstofloven

44. Efter endt gravning skal der efterbehandles til natur med sø efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 2. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
45. Indvindingsområdet skal efterbehandles til naturformål med sø uden brug af sprøjtemidler.
46. Ved etableringen af gravesøen anvendes følgende principskitse (principskitse for efterbehandlingen af en gravesø), se nedenstående figur 6 med skitse 1. Søen er en fortsættelse af gravesøen på naboarealet, matr. nr. 164 Kliplev Ejerlav, Kliplev. Det vurderes, at der ikke er noget til hinder for at gravesøen kan etableres med anlæg 1:2 efter sikkerhedszonen. Af sikkerhedshensyn og for at skabe sammenhæng til den øvrige del af gravesøen, skal sikkerhedszonen anlægges med anlæg 1:7.

Figur 6. Principskitse 1 – anlæg af sø.

- a. Søen skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder. Hældningen må ikke være stejlere end 1:7 indtil 2,0 m dybde (sikkerhedszone).
- b. Langs søbredden i vandet skal der af sikkerhedsmæssige årsager etableres en 3,0 m bred og ikke over 1,0 dyb lavvandszone. Op mod banelegemet skal denne lavvandszone (banket) være 5 m bred. Den må ikke udføres af, eller beklædes med hverken overjord eller muld.
- c. Søbreddens længde skal gøres så lang som mulig, så den bugter sig med mange næs og vige. Der kan fx etableres et eller flere paddeskrap, ved siden af søen - ca. 30 cm dybe – som kan gavne strandtudsen, spidssnudet frø og vadefugle.

- d. For at undgå erosion af kanterne aftales eventuelle foranstaltninger ved godkendelse af efterbehandlingen.
 - e. Der udlægges en mindst 20 meter bred dyrkningsfri og muldfri bræmme omkring den efterbehandlede gravesø for at sikre vand- og naturkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles, dyrkes, gødes eller sprøjtes, men skal henligge som et naturareal.
 - f. Op mod banelegemet kan der grundet afstand til banen ikke udlægges muld.
 - g. Der må ikke opsættes anden form for hegn end kreaturhegn af hensyn til den landskabelige oplevelse af det efterbehandlede område.
 - h. Eventuelle øer må ikke dannes ved opfyldning med opgravet materiale, men kan etableres ved at lade mindre partier stå u-afgravede.
 - i. Der må ikke laves forbindelse mellem sø og vandløb i syd, heller ikke via dræn.
 - j. Der må af hensyn til søens naturværdi ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen.
47. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
48. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
49. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
50. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1, indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
51. Efterbehandlingen skal være afsluttet, inden tilladelsen udløber.
52. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
53. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.
54. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

Vedrørende museumsloven

Museum Sønderjylland vurderer i deres høringssvar til myndighedshøringen, "at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal". Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den berørte del af matriklen, se bilag 5.

Både de kendte og ukendte jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med, at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser Region Syddanmark vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet, og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6, med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 52 og 53 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang, den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette Region Syddanmark.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Syddanmark, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med, at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Syddanmark kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Syddanmark om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Region Syddanmark videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

Inden for projektarealet og langs med den Sønderjyske Motorvej findes en spildevandsledning fra Arwos. Spildevandsledningen ligger uden for selve indvindingsarealet.

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Nymølle Stenindustrier A/S skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på del af matr. nr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev i Aabenraa Kommune på kr. 687.500 indeks 109,42 4. kvartal 2020.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på natur, inkl. søer, 125.000 kr. pr (åben) hektar.

Det ansøgte projektareal er på 8,1 ha, mens selve indvindingsarealet er på 5,5 ha. Arealet skal efterbehandles til natur med sø i sammenhæng med den nuværende gravesø. Nord og øst for arealet vil der blive placeret støjvolde, som vil blive fjernet i forbindelse med efterbehandlingen. Tilsvarende vil eventuelle etablerede jordvold mod beboelserne

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 5,5 ha og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende, indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden 25. juni 2020 til den 23. juli 2020 været sendt i myndighedshøring, jf. råstoflovens § 8, med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev

Der indkom følgende høringssvar:

Myndighed	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p><i>§ 3 beskyttet natur:</i> Der er mod syd ca. 60 meter til en § 3 beskyttet eng og ca. 80 meter til en § 3 beskyttet sø. I søen er der registreret løgfrø, butsnudet frø og lille vandsalamander. I det sydøstlige hjørne af graveområdet er der en § 3 beskyttet sø. Der er ikke foretaget en besigtigelse af søen, men der er gode chancer for, at der kan være paddeliv på grund af den relativt korte afstand til den anden sø.</p> <p><i>Sten- og jorddiger:</i> Intet at bemærke.</p> <p><i>Natura 2000:</i> Grundet afstanden og den nuværende brug af området vurderes det, at udgravningen på matrikel nr. 1079 Klipleve by, Klipleve, ikke vil påvirke det beskyttede naturområdet.</p> <p><i>Bilag IV-arter:</i> Der er registreret Løgfrø i det § 3 beskyttede vandhul mod syd.</p> <p><i>Generelt: inden for graveområdet:</i></p> <p>Forslag til efterbehandling af området:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Langs søbredden skal brinkerne være svag faldende (anlæg ca. 1:5) - Der kan evt. laves et paddeskrap, ved siden af den store sø ca. 30 cm dybt. Dette kan gavne strandtudsens, spidssnudet frø og vadefugle. - Der udlægges en mindst 20 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring den efterbehandlede gravesø for at sikre vand og naturkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles, dyrkes, gødes 	<p>Den sydlige § 3 beskyttede sø beliggende inden for det § 3 beskyttede engareal ligger ca. 190 m sydvest for selve indvindingsarealet og vurderes pga. afstanden ikke at blive påvirket af indvindingen. Projektet vurderes ligeledes ikke at påvirke den § 3 beskyttede sø (regnvandsbassin), der ligger ca. 40 m sydøst for selve indvindingsarealet og som primært modtager vand fra motorvejen.</p> <p>Det vurderes, at indvindingen med en afstand på ca. 190 m til selve indvindingsarealet ikke vil påvirke denne bilag IV-art.</p> <p>Regionen vil indarbejde disse forslag i tilladelsen, og flere af forslagene er indarbejdet i vilkår 52 (nu vilkår 46).</p>

	<p>eller sprøjtes, men skal henligge som et naturareal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der må af hensyn til søens naturværdi ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen. <p><i>Landskaber:</i> Graveområdet ligger inden for et værdifuldt landskab og inden for et i kommuneplanen udpeget værdifuldt geologisk område. (Tinglev – Kværs- Kiskelund). Umiddelbart vurderes indvindingen ikke at påvirke det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt arbejdet.</p> <p><i>Vilkår:</i> Der skal holdes en afstand på mindst 20 meter fra graveområdet til beskyttede naturarealer (søer i dette tilfælde).</p> <p><i>Vandløb:</i> Hyrdesø Bæk (lun 13.2.1) krydser det ansøgte område. Jf. regulativet må der "ikke nærmere end 5,0 m fra vandløbets kant opføres bygninger og foretages opfyldninger, udgravninger eller andre foranstaltninger af blivende art, som kan hindre kørsel med maskiner langs vandløbet".</p> <p><i>Vilkår:</i> Der skal holdes minimum 5 m afstand til vandløbet (lun 13.2.1).</p> <p><i>Grundvand:</i> Indvindingsopland: Ikke relevant OD: Arealet er beliggende inden for et område med drikkevandsinteresser (OD). OSD: Ikke relevant. NFI: Ikke relevant. BNBO: Ikke relevant Generelt:</p> <p><i>To overordnede bemærkninger:</i> 1) Indvindingsboringer: Nærmeste indvindingsboringer: På nabomatriclen mod vest, der allerede er udlagt til grusgrav, fremgår to indvindingsboringer, hhv. 168.436 og 168.454. Boringerne er ikke registreret med et gyldigt formål, og skal derfor sløjfes af en autoriseret brøndborer, så-</p>	<p>Den korteste afstand til de beskyttede naturarealer er til regnvandsbassinet, der ligger ca. 40 m sydøst for indvindingsarealet.</p> <p>Der vil være vilkår om et arbejdsbælte på 8 meter, se vilkår 49 (nu vilkår 22), iht. Aabenraa Kommunes høringssvar til screeningsafgørelsen den 15.02.2021.</p> <p>Der har været råstofindvinding under grundvandsspejl i området i adskillige år, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindings påvirkning af grundvandsspejlet er forsvindende lille og uden betydning. Det vurderes, at fortsat indvinding af råstoffer under grundvandsspejl i det ansøgte område ikke</p>
--	--	--

	<p>fremt dette ikke allerede er gjort. På en matrikel sydøst for motorvejen (< 300 m fra det ansøgte areal) findes en ejendom med egen vandforsyning. Det bør afklares, hvorvidt råstofindvindingen kan have indflydelse på ejendommens vandforsyning.</p> <p>2) Kommuneplanen, områdeudpegning: Det ansøgte areal er beliggende inden for områdeudpegningen: Værdifulde geologiske områder under Kommuneplanen.</p> <p><i>Landbrug/generelt:</i> Søen kan potentielt medføre begrænsninger på et husdyrbrugs udvidelsesmuligheder efter husdyrbrugloven og/eller efter naturbeskyttelsesloven, hvis der er tale om store udvidelser eller meget nærliggende husdyrbrug. Eksisterende husdyrbrug, der ikke søger ny godkendelse, vil ikke blive påvirket af søen. Da der er tale om en udvidelse af et eksisterende grusgravningsområde, er det usandsynligt, at den nye sø vil være det mest begrænsende. Der er andre parametre, der begrænser husdyrbrug i at udvide som byzone og værdifuld natur.</p> <p><i>Vej:</i> Eksisterende adgangsvej forventes benyttet fortsat – derfor ingen bemærkninger.</p> <p><i>Plan:</i> Ingen bemærkning. Matr.nr. 1079 Kliplev er ikke omfattet af lokalplan eller kommuneplanrammer. Der er ingen yderligere bemærkninger</p>	<p>vil ændre denne stationære tilstand grundet søens størrelse, og at det ansøgte derfor ikke vil påvirke grundvandsspejlet væsentligt.</p> <p>Regionen opfordrer Nymølle Stenindustrier til at kontakte Aabenraa Kommune for afklaring om sløjfning af markvandingsboring DGU nr. 168.454 (udbygning af 168.436).</p> <p>Regionen er enig med kommunens høringsvar, at indvindingen umiddelbart ikke påvirker det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt arbejdet.</p> <p>Regionen har ingen bemærkninger.</p> <p>Arealet er ifølge regionplan 2001 - 2012 for Sønderjyllands Amt udlagt som graveområde for sand-, sten- og grus forekomster.</p> <p>Indvinder har søgt kommunen om forlængelse af tilladelse til at benytte eksisterende adgangsvej og har den 24.02.2021 fået godkendt, at eksisterende adgangsvej fortsat kan benyttes for det nye areal.</p>
<p>Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev</p>	<p>Omkring indvindingsområdet er der registreret væsentlige fortidsminder. Der er flere gravhøje samt en urnegravplads (sb. 7-11, Kliplev sogn). Erfaringsmæssigt foretrak man i forhistorien at placere sine bopladser højt i terrænet og</p>	<p>Regionen henviser i tilladelsen til museets anbefaling af en forundersøgelse forud for indvindingen.</p>

	<p>tæt ved vand – netop sådan en placering, som det ansøgte område har.</p> <p>På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den berørte del af matriklen.</p>	
--	--	--

6.2 Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder at Region Syddanmark har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Syddanmarks screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 3.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden den 21. januar 2021 til den 18. februar 2021. Der er indkommet høringsvar fra Aabenraa Kommune, Vejdirektoratet, Banedanmark, Museum Sønderjylland og Nymølle Stenindustrier A/S, som er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse) er meddelt den 24. februar 2021 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 24. marts 2021. Der er ikke indkommet klager.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har Region Syddanmarks udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Aabenraa Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Grund til partsstatus	Berørt ejendoms adresse	Kontaktadresse
------	-----------------------	-------------------------	----------------

Klipleve Præsteembede Klipleve Menighedsråd v. Tom Ahlmann	Lodsejer	matr.nr. 1079 Klipleve ejer- lav, Klipleve	ta@km.dk arne@kliplevekirke.dk
Nymølle Stenindustrier A/S	Ansøger	matr.nr. 1079 Klipleve ejer- lav, Klipleve	gge@nymoelle.dk
Kim Schmidt Tove Schmidt	nabo	Klemhestvej 3, Klipleve 6200 Aabenraa	
Christian Fangel Damm	nabo	Klemhestvej 4, Klipleve 6200 Aabenraa	
Mikael Wendelin Nielsen	nabo	Stenkistevej 4, Klipleve 6200 Aabenraa	
Pia Langelund Christensen Jan Arthur Christensen	nabo	Hærvejen 86, 6200 Aaben- raa	
Niels Peter Hansen	nabo	Hærvejen 89, 6200 Aaben- raa	
Myndigheder og andre			
Aabenraa Kommune	Berørt myndighed		lha@aabenaar.dk industri@aabenaar.dk
Museum Sønderjylland			Planer@msj.dk mesr@msj.dk
BaneDanmark Teknisk Drift- -Forst & Arealer			banedanmark@bane.dk arealer@bane.dk
Vejdirektoratet			lofy@vd.dk hoeringer@vd.dk

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 12-04-2021 til 10-05-2021 og der indkom følgende høringssvar:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Nabo	Der gøres i høringssvaret opmærksom på, at der i forbindelse med den første grave-tilladelse i området blev lovet en vej tværs over marken til Klemhestvej. Denne vej er tinglyst.	Regionen kan ligeledes med henvisning til den tinglyste færdselsret over matr. nr. 163 Kliplevej ejerlav, Kliplevej opfordre indvinder til at kontakte rettighedsindehaverne for at få en afklaring på den kommende vej/sti.
Aabenraa Kommune vedr. efterbehandling.	Da den muldfri zone er sammenfaldende med den dyrkningsfri zone i efterbehandlingen af gravesøen, forslår kommunen, at vilkår 52e suppleres med ” ”Der udlægges en mindst 20 bred dyrkningsfri og muldfri bræmme...”. så det er tydeligt, at der ikke må pålægges muld i denne zone.	Høringssvaret er taget til efterretning og forslaget er tilføjet vilkår 52e (nu vilkår 46e).
Nymølle Stenindustrier A/S	Nymølles Stenindustrier har haft bemærkninger til nedenstående emner/vilkår: Tilladelsen generelt, driftsvilkår, vilkår ifm. støj, lavfrekvent støj og rystelser, adgangsforhold/vejloven og afstande, gravning under gvs., højde på jordvolde, tilførsel af fremmede råstoffer til råstofgraven, afstandskrav og skråningshældning i efterbehandlingen.	<p>Nymølles bemærkninger er taget til efterretning, og nogle har medført ændring af vilkårene, mens andre vilkår er bibeholdt.</p> <p>Nedenstående gennemgås Nymølles bemærkninger til de enkelte vilkår:</p> <p>Generelt til tilladelsen:</p> <p>Vilkår 9 – følgende begrundelse er tilføjet <i>Vilkårene er stillet for at sikre, at der graves i overensstemmelse med gravetilladelsen og for at sikre, at der ikke graves for stejlt eller for tæt på jernbanen og motorvejen.</i></p> <p>Vilkår 10 – vilkåret er nu opdelt i en generel henvisning til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og et vilkår om driftstider.</p> <p>Vilkår 11 – bibeholdes, med henvisning til ovenstående.</p> <p>Vilkår 13 og 14 - begge vilkår bibeholdes, begrundet i, at der i høringssvar fra naboer ifm. høring af udkast til indvindingstilladelse fra den 7. marts 2017 er udtrykt bekymring over støvgener og skader som fx revner i væg pga. vibrationer i forbindelse med indvindingen.</p> <p>Afsnit 3.3 Adgangsforhold og afstande Vilkår eftervejloven – der er indført en generel tekst med henvisning til bilag 4c med tilladelse til vejadgang, og derfor er de tidligere vilkår 21, 22 og 23-26 er sløjfet. Teksten fra 22 bibeholdes dog under afsnittet om vilkår efter vejloven.</p>

		<p>Med hensyn til vejløstilladelsen vurderer regionen, at den oprindelige indvindingstilladelse og tilladelse til vejadgang gælder i indvindingsperioden fra den 17. marts 2004 til den 17. marts 2014.</p> <p>Vilkår 35 (nu vilkår 29) - Regionen har revurderet skrænthældningen under indvinding, og indvinder må grave med en skrænthældning på 1:2, forudsat, at der er tilstrækkelig med materialer til den afsluttende efterbehandling.</p> <p>Vilkår 36 (nu vilkår 31) – højden på jordvolden er ændret til 5 m.</p> <p>Vilkår 39 og vilkår 44-46 (nu vilkårene 33 og 38-40) – regionen tager bemærkningen til efterretning, men bibeholder vilkårene.</p> <p>Vilkår 47 (nu vilkår 42) – vilkåret bibeholdes, da vilkåret gælder afbrænding generelt og ikke kun affald. Affaldsbekendtgørelsens § 51, stk. 1, fastslår, at forbrænding af affald kun er tilladt på dertil godkendte anlæg.</p> <p>Vilkår 48 (nu vilkår 43) – vilkåret er ændret til <i>Tilførsel af fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer må ikke give anledning til forurening af jord eller grundvand og må kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.</i></p> <p>Vilkår 52a og b (nu vilkårene 46a og b) – vilkårene bibeholdes, da regionen i vilkårene afvejer hensyn i forhold til efterbehandlingen til rekreative og landskabelige formål, og så brugere efterfølgende kan færdes så sikkert som muligt langs søbredden.</p> <p>Vilkår 52g (nu vilkår 46g) – bibeholdes, da vilkåret er begrundet i landskabelige hensyn.</p>
--	--	---

Regionen gør opmærksom på, at der også er ændringer til vilkår 32 (nu vilkår 27).

Udkastet til tilladelsen er sendt i fornyet partshøring da høringssvarene har givet anledning til ændringer af nogle vilkår.

Høringen er sendt til myndigheder og parter. 2. partshøring forløb i perioden 7. juni 2021 til 5. juli 2021 og der indkom følgende høringssvar:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune vedr. efterbehandling.	Det fremgår af principskitsen for efterbehandling af en gravesø, at der anlægges en 20 m muldfri zone, som der stilles vilkår om. Vi foreslår derfor, at vilkår 52e suppleres med "Der udlægges mindst 20 bred dyrkningsfri og muldfri bræmme...", så det er tydeligt at der ikke må udlægges muld i denne zone.	Høringssvaret er taget til efterretning og forslaget er tilføjet vilkår 52e (nu vilkår 46e).
Nymølle Stenindustrier	I forbindelse med 2. partshøring har Nymølle ønsket at udskifte slæbeskovlsmaskinen til suger.	På baggrund af støjdatablade som viser, at sugeren støjer mindre end slæbeskovlsmaskinen og at sugeren giver bedre mulighed for udnyttelse af ressourcen, vurderer regionen at slæbeskovlsmaskinen kan udskiftes til suger.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om, at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3, kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Det nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58 og er beliggende ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.

Området er udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af naturtyper som bl.a. surt overdrev og højmoser omkring Hostrup Sø, som er en lobeliesø, samt levesteder for stor vandsalamander, damflagermus og odder og en række fugle, bl.a. havørn og trane. Endvidere er ege-blandskov og elle- og askeskov også en del af udpegningsgrundlaget. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabellen nedenfor.

Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84

Naturtyper:	Søbred med smårter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	NY Højmoser* (7110)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Damflagermus (1318) NY
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58

Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor Hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet oven for. Arter og naturtyper, der er tilføjet udpegningsgrundlaget er markeret med "NY". Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret, og naturtypen Tidvis våd eng (6410) samt arten Damflagermus er tilføjet.

I forbindelse med tredje generation Natura 2000-planer, som endnu ikke er implementerede, er der foretaget mindre arealmæssige justeringer i Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58. Arealet er blevet indskrænket primært i syd i forhold til Sønderborgmotorvejen, hvor et mindre område syd for motorvejen er taget ud, og mod vest i forhold til den Sønderjyske Motorvej. Afstanden til det justerede Natura 2000-område er således øget, men med en ikke væsentlig afstand på ca. 30-40 meter.

På baggrund af Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark er udpegningsgrundlaget for det justerede, men endnu ikke implementerede, Natura 2000-område nr. 95 gennemgået og der ses enkelte ændringer, som det fremgår af nedenstående tabel.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagemus (1318)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Trane (Y)
	Stor homugle (Y)	Sortspætte (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke det gældende Natura 2000-området eller forslag til nye Natura 2000-område på grund af afstanden til projektarealet og udpegningsgrundlaget for både gældende og justerede Natura 2000-område samt, at projektområdet grænser op til et større råstofgraveområde, hvor der gennem adskillige år har være indvundet råstoffer under grundvandsspejl.

Natura 2000-området er beliggende i så stor afstand til indvindingsarealerne, at der ikke er risiko for, at transport, støj, støv eller vibrationer kan påvirke området eller naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget, idet disse mulige påvirkningsfaktorer er meget lokale i eller evt. meget tæt på en råstofgrav, hvor der indvindes sand, grus og sten.

Grundet aktivitetens karakter og afstanden til Natura 2000-området vurderes råstofindvinding ikke at forårsage en påvirkning af området.

Region Syddanmark vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Ifølge opslag i Naturdata på Danmarks Miljøportal er der ikke oplysninger om forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV inden for selve indvindingsarealet eller projektområdet, der udgøres af landbrugsareal.

Ifølge opslag i naturbasen er ca. 190 m syd for selve indvindingsarealet, hvor der er registreret Løgfrø i en § 3 beskyttet sø beliggende inden for et beskyttet engareal. Aabenraa Kommune har ligeledes i deres høringssvar angivet, at der er registreret Løgfrø i denne beskyttede sø. Kommunen angiver endvidere, at der ligger en § 3 beskyttet sø (regnvandsbassin) ca. 40 m sydøst for indvindingsarealet. Søen er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen. Aabenraa Kommune skriver i deres høringssvar, at søen ikke er besigtiget, og at der er gode chancer for, at der kan være paddeliv på grund af den relativt korte afstand til den § 3 beskyttede sø, som ligger syd for projektarealet.

Løgfrøen vil ikke naturligt passere gennem indvindingsarealet eller projektområdet for at komme til andre vandhuller i området, idet dette er beliggende op ad motorvejen mod øst. Mod vest grænser arealet op til gravesøer, hvor der stadig foregår aktivitet. Råstofindvindingen foregår mellem 40 og 190 m nord og nordvest for de 2 søer og påvirker ikke de 2 beskyttede søer ved bortgravning eller ændring i vandstand.

Løgfrøen vurderes at kunne vandre mellem de 2 beskyttede søer, selvom afstanden er ca. 240 m, f.eks. i forbindelse med løgfrøens æglægning fra sidst i marts til lidt ind i maj, men råstofindvindingen påvirker derfor ikke løgfrøens mulige passage mellem de 2 § 3 beskyttede vandhuller og vurderes dermed ikke at påvirke deres yngleområder.

Indvindingsarealet vurderes ikke at være et rasteområde for løgfrøen, men efter endt indvinding vil området blive efterbehandlet til natur med sø, hvor der er mulighed for at lave et paddeskrab til 0,3 meters dybde, som vil forbedre forholdene for padder generelt i område og til gavn for biodiversiteten i den efterbehandlede råstofgrav.

Regionen vurderer derfor, at råstofindvindingen ikke påvirker løgfrøens yngle eller rasteområder væsentligt.

Regionen vurderer derfor, at projektet med disse vilkår ikke vil skabe forringede levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

Det er Region Syddanmarks vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det ansøgte vil endvidere efter Region Syddanmarks vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

I henhold til bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan

medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge Vandområdeplan 2015-2021 findes der en regional grundvandsforekomst inden for projektarealet og en dyb grundvandsforekomst, som rækker ind i det nordøstlige hjørne af projektarealet. Den regionale grundvandsforekomst har både en god kemisk og kvantitativ tilstand. Den dybe forekomst har en ukendt kemisk tilstand, mens den kvantitative tilstand er god. Den samlede tilstand er god for den regionale forekomst, mens den er ukendt for den del af den dybe forekomst. I Vandområdeplan 2015-2021 er der ingen målsatte søer eller vandløb indenfor eller i projektarealets nærhed.

I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 findes der en dyb grundvandsforekomst og en regional grundvandsforekomst inden for projektarealet. Den regionale forekomst har både en god kemisk og kvantitativ tilstand. Den dybe forekomst har en kvantitativ god tilstand, men ukendt kemisk tilstand og på baggrund heraf risiko for manglende målopfyldelse i 2027. I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 er der heller ingen målsatte søer eller vandløb indenfor eller i projektarealets nærhed.

Der er i forbindelse med redegørelsen for grundvandsforhold belyst, at der gennem adskillige år er foregået indvinding under grundvandsspejl i det tilstødende graveområde, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindingsens påvirkning af grundvandsspejlet er forsvindende lille og uden betydning. Denne mindre udvidelse af graveområdet mod øst vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for målopfyldelsen, og især da der efterbehandles til natur med sø i forhold til den nuværende anvendelse som landbrugsjord. Råstofindvinding på de ansøgte arealer vurderes således ikke at påvirke tilstand af eller mulighed for miljømålopfyldelse for overfladevandområder, kystvande eller grundvandsforekomster.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Klipleve. Området fremgår af Råstofplan 2008, 2016 og 2020, hvor der ingen konkrete forudsætninger er for udlægget af graveområdet. Der er indvundet råstoffer i området før 2008, så området vurderes at være udlagt i de gamle regionplaner for Sønderjyllands Amt.

Regionen vurderer, at indvindingen og den planlagte efterbehandling til natur med sø ikke er i strid med råstofplanen.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er omfattet af følgende arealinteresser i Aabenraa Kommuneplan:

- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Værdifuldt landskab
- Værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund.

Kommuneplanens retningslinjer for disse kommunale arealinteresser er inddraget i regionens afvejning efter råstoflovens § 3.

I områder, der er udpeget som værdifuldt landbrugsområde, har landbrugsjord en høj prioritet, men landbrugsinteressen kan dog vige for hensynet til natur-, miljø- og byudviklingsmæssige samt kulturhistoriske interesser. Projektet omfatter en udvidelse af en eksisterende råstofindvinding inden for et areal, der ifølge regionplan 2001 - 2012 for Sønderjyllands Amt er udlagt som graveområde for sand-, sten- og grus. Der vil fortsat være indvinding under grundvandsspejl, således at råstofressourcen kan udnyttes fuldt ud. Området vil blive efterbehandlet til natur med sø, som det ligeledes ses på de færdigbehandlede arealer.

Regionen vurderer, at idet området efter endt indvinding efterbehandles til natur med sø-arealer, vil det ikke være i modstrid med kommunens retningslinjer for særlig værdifuldt landbrugsområde. Den natur, der opstår på de efterbehandlede arealer, vil efterfølgende kunne give mulighed for græsning af husdyr og dermed kompensere for de begrænsninger, som en gravesø potentielt kan medføre.

I områder, der er udpeget som værdifuldt landskab, skal landskabshensynet prioriteres højt og udpegnin-gen skal sikre, at der tages hensyn til de landskabelige, geologiske og friluftsmæssige interesser.

De værdifulde landskaber og områder udpeget som værdifulde geologiske områder skal som hovedregel friholdes for nye tekniske anlæg, byudvikling og nye bebyggelser, beplantning mv., der skæmmer landska-bet eller forringer de visuelle, kulturhistoriske eller oplevelsesmæssige værdier. Geologiske profiler af ene-stående og af særlig værdi i kystklinter og råstofgrave skal søges holdt åbne og tilgængelige.

Med hensyn til det værdifulde landskab og det værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund vur-derer regionen, at de landskabelige og geologiske landskabstræk ikke vil blive påvirket væsentligt, idet pro-jektarealet er beliggende inden for område, der er præget af adskillige års råstofindvinding. Regionen vur-derer ligeledes, at en samlet efterbehandling af hele området – det nuværende og kommende område – til natur og sø ikke vil påvirke områdets landskabelige og geologiske udtryk væsentligt.

Regionen vurderer samlet, at indvindingen og den planlagte efterbehandling til natur med sø ikke er i strid med de planmæssige interesser for området.

Øvrige myndigheders afgørelser og forudsætninger

Banedanmark gør i deres høringssvar opmærksom på afstandskrav til grusgrave beliggende langs jernbane.

Region Syddanmark har indarbejdet disse krav i vilkår 27 samt tilhørende principskitse (figur 5) for anlæg til banelegemer.

Aabenraa Kommune har givet tilladelse til fortsat vejadgang via Hærvejen og i denne stillet krav, som regio-nen har henvist til under pkt. 3.3.

Aabenraa Kommune har givet tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Kliplev Ejerlav, Kliplev og i denne stillet vil-kår, som fremgår af bilag 4.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Det ansøgte areal ligger uden for område for særlige drikkevandsinteresser (OSD) og uden for indvindingsopland til vandværker, men inden for område med drikkevandsinteresser (OD). Nærmeste almene vandforsyning er Kliplev Vandforsyning, som ligger ca. 1,3 km nordøst for projektarealet i Kliplev by. Vandforsyningen indvinder fra et dybereliggende miocænt grundvandsmagasin, der er beskyttet af mere end 50 m moræneler og glimmerler.

Der er ingen private vandforsyningsboringer hverken til drikkevand eller til markvanding inden for projektarealet. Inden for en radius af godt 300 m fra projektarealet findes 3 boringer. DGU nr. 168.1535 og 168.585, som begge er sløjfede, samt markvandingsboringerne DGU nr. 168.454 (168.436) beliggende ca. 110 m vest for projektarealet, hvor der ikke er opgivet pumpemængder siden 1991. DGU nr. 168.454 er en uddybning af den tidligere brønd med DGU nr. 168.436.

Ca. 330 m sydøst for arealet findes DGU nr. 168.676. Boringen er filtersat fra 17-21 m u.t., og der indvindes her fra et overfladenært magasin. Boringen er angivet som både markvandingsboring og privat indvindingsboring. Det vurderes dog umiddelbart med de oppumpede indvindingsmængder og tidsintervaller (senest oppumpet ca. 5.300 m³ i hhv. 2019 og 2008), at boringen hovedsageligt fungerer som en reserveboring.

Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet, mens indvindingen finder sted. Det drejer sig om vilkårene 31 til 42 for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild. Regionen vurderer dermed, at risikoen for forurening af grundvandet er minimal.

Regionen har desuden stillet vilkår 45 og 53 om pesticider og gødskning, idet projektarealet efterbehandles til natur med sø. Disse vilkår er stillet, jf. retningslinjerne i råstofplanen, og tinglyses på ejendommen.

Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Et mindre § 3 beskyttet vandløb, Hyrdesø Bæk, løber i den sydlige del af projektarealet og videre ind i den tilstødende og aktive grusgrav. Bækken er åben inden for projektarealet, men er stedvist rørlagt uden for arealet. Vandløbet grænser op til selve indvindingsarealet, og der vil således ikke indvindes råstoffer syd for vandløbet. Der vil blive holdt en graveafstand til vandløbet nord derfor.

Vilkår 22 sikrer beskyttelsen af vandløbet, idet der vil blive holdt en graveafstand og et arbejdsbælte på 8 m, som ønsket af Aabenraa Kommune.

Regionen vurderer, at det stillede vilkår med afstandskrav til vandløb er tilstrækkelig foranstaltning i forhold til naturbeskyttelse.

Der ligger en § 3 beskyttet sø (regnvandsbassin) ca. 40 m sydøst for indvindingsarealet. Søen er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen. Ca. 190 m sydvest for selve indvindingsarealet ligger et § 3 beskyttet engareal med en beskyttet sø.

På grund af afstanden og beliggenheden syd for projektarealet og syd for et beskyttet vandløb vurderes projektet ligeledes ikke at påvirke den § 3 beskyttede sø (regnvandsbassin) i relation til motorvejen eller det sydlige § 3 beskyttede engareal med sø. Råstofindvindingen påvirker heller ikke de beskyttede søer ved bortgravning eller ændringer i vandstand, da der har været gravet under grundvandsspejlet gennem en årrække og hvorfor der forventes at have indstillet sig en ligevægt.

Landskab:

Projektarealet er beliggende inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landskab og ligeledes inden for det værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund.

Regionen vurderer, de landskabelige og geologiske landskabstræk ikke vil blive påvirket væsentligt, idet projektarealet er beliggende inden for et område, der er præget af råstofindvinding, og hvor der allerede efterbehandles til naturområde med søer.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår, vilkår 10-16.

Der vil muligvis være en kortvarig overskridelse af de vejledende støjgrænser for de nærmeste naboer i forbindelse med råstofgravens anlægsfase (anlæg af adgangsvej, jordvolde og afrømning af overjord). Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig, da den vil være af lokal og kortvarig karakter.

For at støjgrænserne kan overholdes, er det regionens vurdering, at indvinding og oparbejdning af råstoffer skal foregå i dagtimerne kl. 07.00 -17.00 hverdage mandag til fredag samt lørdage fra kl. 07.00 til 14.00. Udl levering og læsning af materialer kan foregå i tidsrummet fra kl. 06.00 til 18.00 hverdage mandag til fredag og lørdage fra 07.00 – 14.00.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår 19 til nedbringelse af evt. støvgener.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske ad den eksisterende adgangsvej fra Hærvejen. Det er Aabenraa Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

Regionen vurderer, at trafikbelastning vil være uændret fra i dag og ikke vil give væsentlige gener for nærmeste omboende. Ved den ansøgte forventede indvindingsmængde på ca. 150.000 m³ pr år forventes der ca. 34 lastbiler om dagen med råstoffer. Antallet af lastbiler har den samme størrelse som ved den nuværende indvinding i naboarealet og vil dermed ikke øges, idet indvindingen flyttes ind i projektarealet efterhånden, som den afsluttes i den eksisterende råstofgrav.

Øvrige forhold:

Vilkår 25: Af stabilitetshensyn sættes normalt et vilkår på 25 meter til grundmurede bygninger.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarvsarealer, diger, beskyttede arealer og beskyttelseslinjer inden for det ansøgte graveområde. Omkring indvindingsområdet er der registreret væsentlige fortidsminder, bl.a. flere gravhøje samt en urnegravplads (sb. 7-11, Klipleve sogn), som beskrevet af Sønderjyllands Museum. Det nærmeste fredede fortidsminde er en gravhøj, som ligger ca. 700 meter syd for indvindingsarealet, mens der findes flere ikke fredede fortidsminder mellem 200 og 400 meter syd for indvindingsarealet.

Museum Sønderjylland har vurderet, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den berørte del af matriklen. Region Syddanmark opfordrer indvinder til at følge museets anbefalinger.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelt påvirkning af f.eks. den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag 2. Af planerne fremgår det, at indvindingen vil fortsætte ind i arealet fra vest og at der vil blive gravet fra nord mod syd. Af efterbehandlingsplanen fremgår det, at hele området såvel projektarealet som den nuværende råstofgrav vil indgå i en samlet efterbehandling til naturområde og sø.

Planerne har, jf. råstoflovens § 10a, været i høring hos Aabenraa Kommune, som har bemærket, at umiddelbart vurderes indvindingen ikke at påvirke det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt arbejde. Aabenraa Kommunes kommentar til forslag til efterbehandling af gravesøen er indarbejdet som vilkår i indvindingstilladelsen.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet, jf. lovens § 10, stk. 1, nr. 1, og yderligere vilkår er stillet, jf. råstoflovens § 10, stk. 3.

Vilkår 53 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Regionens samlede vurdering

Region Syddanmark vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 7. oktober 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Aabenraa Kommune, lha@aabenraa.dk; Industri@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland, planer@msj.dk
Miljøstyrelsen Østjylland, ojl@mst.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
SKAT, myndighed@skat.dk
Banedanmark: arealer@bane.dk
Vejdirektoratet: ebl@vd.dk

Parter

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger (klageberettigede)

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, gert.fahlberg@bbsyd.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet lokalkreds,soenderjylland@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Johna Tveskov
Områdechef

9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
4. Andre myndigheders tilladelser
 - a. Banedanmark – vilkår for gravning langs jernbanen
 - b. Vejdirektoratet – tilladelse til etablering af jordvold inden for vejbyggelinjen
 - c. Sønderjyllands Amt – tilladelse til at benytte eksisterende vejadgang
 - d. Aabenraa Kommune – vejadgangstilladelse (mail)
 - e. Aabenraa Kommune – tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet
5. Udtalelse fra Museum Sønderjylland

Bilag 1 Oversigtskort

Bilag 1 Oversigtskort

- Projektareal
- Indvindingsareal
- Stationære installationer
- Skurvogne og vægt
- 50 m vejbyggelinje
- Råstofgrav med tilladelse til 07.03.2027
- Efterbehandlede arealer
- Jernbane

Bilag 2 Grave og efterbehandlingsplan

Grave og efterbehandlingsplan

Graveretningen vil være fra nord mod syd på ansøgte areal. En del af ansøgte areal kan ikke graves, da det ligger indenfor vejbyggelinjen. Vejdirektoratet er søgt om tilladelse til at placere jordvold indenfor vejbyggelinjen mod motorvejen.

Der ansøges om at grave under grundvandsspejl, hvorfor arealet forventes efterbehandlet til natur med sø.

Bilag 3 VVM-screening

Nymølle Stenindustrier A/S
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde

CVR-NR: 48 88 54 11

Miljø og Råstoffer
Kontaktperson: Susanne Roug
Poniewozik
E-mail: srp@rsyd.dk
Direkte tlf.: 7663 1803
Den 24. februar 2021
Journalnr.: 20/25717

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har 10.06.2020 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve i Aabenraa Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 723 af 25. juni 2020.

1. Anlæggets karakteristika:

Nymølle Stenindustrier A/S ved Gry Gasser Erlandsen har søgt om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på del af matr. nr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev, Aabenraa Kommune. Der søges om en 10-årig tilladelse til udvidelse af eksisterende råstofgraveområde med et 8,1 ha stort projektareal og heraf et 7,2 ha stort indvindingsareal, beliggende øst for den nuværende råstofgrav. Da der må ikke indvindes inden for vejbyggelinjen til den Sønderjyske Motorvej, det reelle indvindingsareal på ca. 5,5 ha. Der forventes en årlig produktion på 150.000 m³, hvoraf størstedelen af materialerne forventes at blive indvundet under grundvandspejl. Der vil blive gravet til ca. 10 meter under terræn. Materialerne vil blive anvendt til vej- og anlægsmaterialer samt til betontilslagsmaterialer. Indvindingsretningen er fra nord mod syd.

De ansøgte arbejdstider er fra kl. 06.00 til kl. 18.00 mandag til fredag og 07.00-14.00 lørdage. Heraf vil der kun foregå indvinding og oparbejdning fra 07.00 til 17.00 hverdage og 07.00-14.00 lørdage, mens der vil være udlevering og læsning mandag til fredag fra 06.00-18.00 og lørdage 07.00-14.00.

Ved den ansøgte forventede indvindingsmængde på ca. 150.000 m³ pr år forventes der ca. 34 lastbiler om dagen med råstoffer. Antallet af lastbiler har den samme størrelse som ved den nuværende indvinding i naboarealet og vil ikke øges, idet indvindingen flyttes ind i projektarealet som den afsluttes i den eksisterende råstofgrav.

Det ansøgte projektareal vil blive efterbehandlet til natur med sø.

2. Projektets placering:

Projektarealet er beliggende inden for de udpegede råstofgraveområder i Region Syddanmarks Råstofplan 2016. Arealet ligger i område med drikkevandsinteresser (OD) og uden for indvindingsoplande til vandværker. Nærmeste almene vandforsyning er Kliplev Vandforsyning, som ligger ca. 1,3 km nordøst for projektarealet i Kliplev by.

Projektarealet er beliggende i landzone med enkelte beboelser. Mod øst grænser projektarealet op til den Sønderjyske Motorvej, mod nord op til jernbanestrækningen mellem Tønder og Sønderborg, mod vest op til den eksisterende grusgrav og mod syd grænser projektarealet op til mark i omdrift.

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område, nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58 er beliggende ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.

Nærmeste § 3 beskyttede vandløb er Hyrdesø Bæk, som løber langs den sydlige grænse af indvindingsarealet. Der er ikke registreret andre beskyttede eller fredede områder inden for projektarealet.

Der ligger en § 3 beskyttet sø/vandhul ca. 40 m sydøst for indvindingsarealet, når det medregnes, at der ikke må graves inden for vejbyggelinjen i forhold til motorvejen. Vandhullet er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen. Aabenraa Kommune skriver i deres høringssvar, at søen ikke er besigtiget, og at der kan være gode chancer for, at der kan være paddeliv på grund af den relativt korte afstand til den

§ 3 beskyttede sø, som ligger syd for projektarealet. Afstanden mellem de to søer er ca. 240 m, og afstanden fra søen til indvindingsarealet er ca. 190 m.

I forbindelse med en indvindingstilladelse vil der efter kommunens anbefaling blive stillet vilkår om en gra-veafstand på mindst 20 meter til beskyttede naturarealer. Det vurderes, at indvindingen med afstandskrav ikke vil påvirke de § 3 beskyttede naturtyper.

Der er ingen private vandforsyningsboringer hverken til drikkevand eller til markvanding inden for projektarealet. Inden for en radius af godt 300 m fra projektarealet findes 4 boringer, hvoraf den ene er en uddybning af en eksisterende boring. DGU nr. 168.1535 og 168.585, som begge er sløjfede, samt markvandingsboringerne DGU nr. 168.454 (168.436) beliggende ca. 110 m vest for projektarealet, hvor der ikke er opgivet pumpemængder siden 1991. DGU nr. 168.454 er en uddybning af den tidligere brønd med DGU nr. 168.436.

Ca. 330 m sydøst for projektarealet findes DGU nr. 168.676. Boringen er filtersat fra 17-21 m u.t., og der indvindes her fra et overfladenært magasin. Boringen er angivet som både markvandingsboring og privat indvindingsboring. Det vurderes dog umiddelbart med de oppumpede indvindingsmængder og tidsintervaller (senest oppumpet ca. 5.300 m³ i hhv. 2019 og 2008), at boringen hovedsageligt fungerer som en reserverboring.

Der er heller ikke registreret kulturarvsarealer, fredede områder eller fredede fortidsminder inden for området. Nærmeste værdifulde kulturmiljø er hævevejen, som løber langs den vestlige grænse af det eksisterende indvindingsområde.

Projektarealet er beliggende inden for et værdifuldt landskab og det værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund, som i området er præget af mere end 30 års råstofindvinding.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Projektarealet er beliggende i landbrugsområde med enkelte beboelser og dermed få personer, der påvirkes af råstofindvindingen.

Det vurderes, at projektet ikke vil være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes, idet der gennem mere end 30 år er foregået indvinding under grundvandsspejl i det tilstødende graveområde, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindingens påvirkning af grundvandsspejlet er forsvindende lille og uden betydning. Der vurderes derfor heller ikke at være risiko for, at råstofgravning under grundvandsspejlet påvirker sårbare vådområder, § 3 beskyttede søer/vandløb eller indvindingsboring i syd.

Råstofgravning under grundvandsspejlet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58.

De landskabelige og geologiske forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet, men idet landskabet i område er præget af mere end 30 års råstofindvinding, vurderes indvindingen ikke at påvirke det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt indvinding

og efterbehandling. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.

Regionen vurderer samlet set, at anlæggets karakteristika, placering eller den potentielle miljøvurdering i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoff tilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden 21.01.2021 til 18.02.2021 og har været sendt i høring til følgende:

Part	Adresse	Matr. nr. og ejerlav
Kim Schmidt Tove Schmidt	Klemhestvej 3, Kliple 6200 Aabenraa	164, Kliple Ejerlav, Kliple
Christian Fangel Damm	Klemhestvej 4, Kliple 6200 Aabenraa	46, Kliple Ejerlav, Kliple
Mikael Wendelin Nielsen	Stenkistevej 4, Kliple 6200 Aabenraa	200, Kliple Ejerlav, Kliple
Lodsejer Kliple Præsteembede Kliple Menighedsråd v. Tom Ahlmann	Kliple Kirke Præstevænget 1b, Kliple 6200 Aabenraa	1079, Kliple Ejerlav, Kliple
Pia Langelund Christensen Jan Arthur Christensen	Hærvejen 86, 6200 Aabenraa	757 Kliple Ejerlav, Kliple
Niels Peter Hansen	Hærvejen 89, 6200 Aabenraa	28 Bjerndrup, Kliple
Nymølle Stenindustrier A/S	Hærvejen 96, 6200 Aabenraa	163 Kliple Ejerlav, Kliple
Myndigheder og andre	Kontaktadresse	Note
Aabenraa Kommune	Aabenraa Kommune lha@aabenraa.dk industri@aabenraa.dk	
Museum Sønderjylland	Museum Sønderjylland mesr@msj.dk	
BaneDanmark Teknisk Drift- -Forst & Arealer	hrol@bane.dk banedanmark@bane.dk	Helle Rask Olesen
Vejdirektoratet	lofy@vd.dk hoeringer@vd.dk	Lotte Fyhn

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Region Syddanmark har efter høringen af screeningsafgørelse erkendt, at indvindingsarealet ikke er på ca. 7,2 ha, som først opgivet. Da der må ikke indvindes inden for vejbyggelinjen til den Sønderjyske Motorvej, er det reelle indvindingsareal ca. 5,5 ha, som det også fremgår af figur 1.

Hørings svar

I høringsperioden har regionen modtaget svar for parter i sagen:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland
- Vejdirektoratet
- Bandedanmark
- Nymølle Stenindustrier A/S

Aabenraa Kommune

1. Industri, Spildevand og Landbrug - ingen bemærkninger.
2. Landskab/natur - intet yderligere ift. tidligere afgivne høringssvar
3. Vandløb – såfremt arbejdsbæltet på 8 m overholdes - ingen indvendinger
4. Grundvand:
 - A. Indvindingsopland – ikke relevant
 - B. Grundvand er enige i Regionens vurderinger ift. VVM.
 - C. Forholdene omkring vandindvinding og grundvandssænkning skal afklares for de nye indvindingsarealer, og evt. også for eksisterende
5. Trafik og vej - ingen bemærkninger og henviser til tidligere høringssvar.

Regionens bemærkninger:

Ad 3) Vilkår ang. arbejdsbæltet på 8 m vil blive indarbejdet i indvindingstilladelsen.

Ad 4, C) Nymølle Stenindustrier har efterfølgende taget kontakt til Aabenraa Kommune om eksisterende arealer og det nye areal.

Museum Sønderjylland

Museum Sønderjylland skriver i deres høringssvar, at de har kunne konstatere, at deres udtalelse sendt til Region Syddanmark d. 30. juni 2020 fremgår af "Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2 Klipleve 1079_END", side 18. Museum Sønderjylland har derfor ingen yderligere kommentarer.

Vejdirektoratet

Vejdirektoratet skriver i deres høringssvar, at de intet har at bemærke til udkastet eller til screeningsafgørelsen, da det af udkastet til tilladelsens bilag 1 fremgår, at indvindingsarealet er placeret udenfor motorvejens vejbyggelinje.

Banedanmark

Banedanmark skriver i deres høringssvar, at de har følgende afstandskrav til grusgrave. Ved gravning op imod Banedanmarks arealer må der ikke graves indenfor en grænseflade med hældning $A = 1:2$ med udgangspunkt i 15 m fra spormidte. Dette krav skærpes, hvis der graves under grundvandsspejlet, idet en sådan gravning medfører, at der skal etableres en 5 m bred hylde ca. 0,5 m over vandspejlsniveauet som sikring imod bølgeerosion. Under hyliden fortsættes der med anlæg $A = 1:2$ eller fladere. Reglen kan ikke anvendes i forbindelse med lergrave.

Regionens bemærkninger:

Regionen vil indarbejde Banedanmarks afstandskrav som vilkår i indvindingstilladelsen.

Nymølle Stenindustrier A/S

1. Nymølle skriver i deres høringssvar, at det er vigtigt at skrive i forhold til kumulative effekter, at det samlede råstofindvindingsareal ikke overskrider 25 ha.
2. Nymølle ønsker ligeledes en præcisering af, hvad der menes med vejbyggelinjen og angiver, at det ikke her helt korrekt at angive denne til 50 meter og henviser til vedsendt mail fra Vejdirektoratet. Nymølle henviser samtidig til, at de har modtaget tilladelse fra Vejdirektoratet til midlertidigt at placere støjvolden indenfor vejbyggelinjen og indenfor projektarealet.
3. Nymølle ønsker en uddybning af den projektilpasning, som er sket undervejs i processen som begrundelse for forskel på ansøgt areal/projektareal og indvindingsareal. Nymølle skriver, at projektilpasningen skyldes, at råstofkvaliteten og råstofkvantiteten syd for Hyrdesø Bæk er så begrænset, at det ikke er rentabelt at flytte bækken for at indvinde råstofferne under og syd for bækken.
4. Nymølle ønsker ligeledes, at det pointeres, at selvom projektarealet strækker sig til matrikelgrænsen, så betyder det ikke, at der indvindes til matrikelgrænsen, men at der overholdes vilkår vedr. afstandskrav, der stilles i en tilladelse - herunder overholdes afstand til motorvejen jf. vejbyggelinjen.

5. Nymølle ønsker ligeledes uddybet, hvorfor Hyrdesø Bæk ikke påvirkes, selvom der holdes en graveafstand på 20 meter til alle §3 arealet og også bækken. Nymølle henviser til, at bækken er besigtiget i maj 2019 og den var på daværende tidspunkt ikke specielt vandførende, og at vandstanden står i samme højde som vandstanden i gravesøerne, så det ikke kan forventes dræning af bækken.
6. Nymølle ønsker også beskrevet, at efterbehandling til sø kan forbedre forholdene for padder og andre dyrearter i området.

Regionens bemærkninger:

Ad 1) Det er rigtigt, at det samlede råstofvindingsareal ikke overskrider 25 ha, men er på 24,1 ha. Regionen angiver i indledningen til screeningsafgørelsen, at det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Såfremt det ansøgte areal i sig selv eller i kumulation med eksisterende råstofgrav var over 25 ha, ville projektet være omfattet af bilag 1, pkt. 19 i miljøvurderingsloven og dermed krav om en miljøkonsekvensvurdering. Det samlede kumulative areal fremgår af screeningskemaets projektbeskrivelse samt under Kriterium ang. kumulative forhold.

Ad 2) Regionen henviser til høringssvar fra Vejdirektoratet i forhold til vejbyggelinjen. Regionen har beskrevet Nymølles tilladelse til at placere støjvolde inden for vejbyggelinjen i selve screeningskemaet under pkt. *Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?*

Ad 3) Regionen tager dette til efterretning

Ad 4) Regionen tager dette til efterretning.

Ad 5) Regionen tager dette til efterretning og kan desuden tilføje til regionens vurdering i screeningskemaet af om *projektet indebærer en mulig påvirkning af sårbare vådområder*, at Hyrdesø Bæk også under et senere markmøde den 25. august 2020 fremstod vandlidende.

Ad 6) Regionen har i screeningskemaet under punktet om *projektet kan påvirke registrerede, beskyttede eller fredede område nationalt* beskrevet med henvisning til Aabenraa Kommune, at der i forbindelse med efterbehandlingen til natur med søareal bl.a. vil kunne laves paddeskrap til gavn for strandtudsens, spidsnudet frø og vadefugle.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 24. marts 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede - gerne med henvisning til journal nr.

Med venlig hilsen

Susanne Roug Poniewozik
Geolog

Bilag 1 - Oversigtskort

- Projektareal (ansøgt areal)
- Indvindingsareal
- 50 m vejbyggelinje
- Råstofgrav med tilladelse til 07.03.2027
- Efterbehandlede arealer
- Jernbane

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
E-mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 21. februar 2021
Journal nr.: 20/25717

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 10.06.2020 med senere supplerende oplysninger af 9. september 2020, 17. november 2020 og 2. december 2020 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 18. december 2019. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektarealet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Der søges om tilladelse til udvidelse af eksisterende råstofgraveområde med et 8,1 ha stort projektareal til indvinding af sand, grus og sten på del af matr. nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve, Aabenraa Kommune. Projektet er beliggende øst for den nuværende råstofgrav, sydvest for Klipleve mellem Hærvejen og den Sønderjyske Motorvej og umiddelbart syd for jernbanestrækningen mellem Tønder og Sønderborg. Projektarealet ligger inden for udlagt råstofgraveområde i Råstofplan 2016.</p> <p>Der søges om en 10 årig indvindingstilladelse på et 7,2 ha stort indvindingsareal inden for projektarealet. Da der ikke må indvindes inden for vejbyggelinjen til den Sønderjyske Motorvej, reduceres indvindingsarealet til ca. 5,5 ha. Der forventes årlig produktion på 150.000 m³, hvoraf størstedelen af materialerne forventes at blive indvundet under grundvandsspejl. Der vil blive gravet til ca. 10 meter under terræn. Materialerne vil blive anvendt til vej- og anlægsmaterialer samt til betontilslagsmaterialer.</p> <p>Indvindingsretningen er i henhold til graveplanen fra nord mod syd.</p> <p>De ansøgte arbejdstider er på hverdage fra kl. 06.00 til kl. 18.00 mandag til fredag og 07.00-14.00 lørdage. Heraf vil der kun foregå indvinding og oparbejdning på hverdage fra 07.00 til 17.00 mandag til fredag og</p>
--------------------------------------	---

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

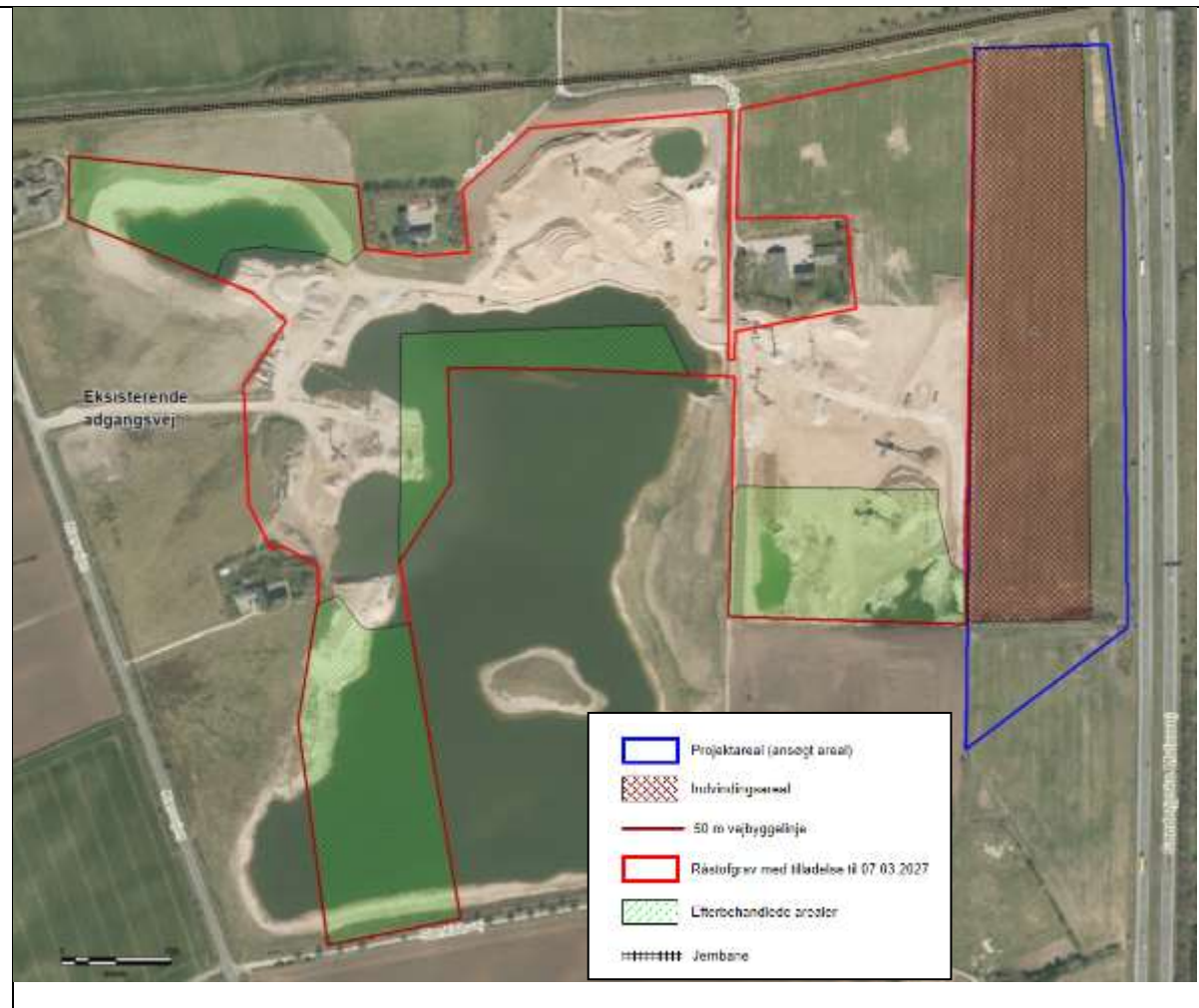
Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

	<p>07.00-14.00 lørdage, mens der vil være udlevering og læsning mandag til fredag fra 06.00-18.00 og lørdage 07.00-14.00.</p> <p>Ved den ansøgte forventede indvindingsmængde på ca. 150.000 m³ pr år forventes der ca. 34 lastbiler om dagen med råstoffer. Antallet af lastbiler har den samme størrelse som ved den nuværende indvinding i naboarealet og vil ikke øges, idet indvindingen gradvist flyttes ind i projektarealet som den afsluttes i den eksisterende råstofgrav.</p> <p>Det ansøgte projektareal ligger i område med drikkevandsinteresser (OD) og uden for indvindingsoplande til vandværker.</p> <p>I den sydlige del af projektarealet og ved den sydlige grænse af indvindingsarealet løber det beskyttede vandløb Hyrdesø Bæk. Selve indvindingen vil holdes i en afstand af minimum 5 m fra vandløbet, jf. vilkår fra Aabenraa Kommune. Mod vest grænser projektarealet op til Nymølles igangværende grusindvinding.</p> <p>Det ansøgte projekt på 8,01 ha er en udvidelse af råstofgraveområde med tilladelse, som udløber 7. marts 2027 på naboarealet. Tilsammen udgør den nuværende tilladelse og det ansøgte areal 24,1 ha, når de indvundne og efterbehandlede arealer inden for den nuværende tilladelse er fratrukket.</p>
Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	<p>Kliplev Kirke, Præstevænget 1b, Kliplev, 6200 Aabenraa Kliplev Menighedsråd v. Tom Ahlmann ta@km.dk, arne@kliplevkirke.dk, mobil: 20225844</p>
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	<p>Nymølle Stenindustrier A/S, Østre Hedevej 2, 4000 Roskilde Gry Gasser Erlandsen gge@nymoelle.dk, mobil: 22236506</p>
Projektets placering og arealbehov i ha	<p>Projektet udgør et areal på 8,1 ha og er beliggende ca. 300 m sydvest for Kliplev by på matr. nr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev. Adressen er Præstevænget 16, Kliplev, 6200 Aabenraa.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
E-mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 21. februar 2021
Journal nr.: 20/25717

Oversigtskort- nuværende og ansøgte arealer

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Der er ingen behov for råstoffer i forbindelse med indvindingen, idet der er tale om en råstofgrav.			
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der vil være behov for vand til vådsortering af råstoffer og til vanding af materialestakke og interne køreveje. Vandet hentes fra gravesøen, der udvides mod øst ind i det ansøgte projektareal ved fortsat gravning under grundvandsspejl fra vest mod øst. Der forventes en årlig indvinding fra søen på 100.000 m ³ , hvoraf ca. 90 % af vandet vil blive ledt tilbage til gravesøen. Vandet vil ledes tilbage til gravesøen dels via afdræning af opgravede sedimenter fra bredkanten, dels direkte fra vaskevandet.			
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Almindeligt husholdningsaffald bortskaffes med offentlig renovation. Olieprodukter, oliefiltre mv. afhentes af Avista Oil.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Spildevand fra mandskabsvognen vil blive opsamlet i septitank, som tømmes efter Aabenraas Kommunes regulativer. Mandskabsvognen er placeret ved indkørslen til råstofgraven.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?			X	
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)	X			Aktuelle projekt er en udvidelse af en aktuelt råstofindvinding på tilstødende arealer, hvor indvinder også er Nymølle Stenindustrier A/S. Det samlede indvindingsareal er mindre end 25 ha.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			X	Nej, indvindingen af vand vil foregå fra eksisterende gravesø.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			X	Bortskaffelse af affald vil ske i henhold til Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?				<p>Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984.</p> <p>Indvindingsaktiviteten flyttes gradvist mod øst ind i det ansøgte projektareal, og indvinding vil være fra nord mod syd, mens knuser og vaskeanlæg bliver stående i den aktive grusgrav.</p> <p>Der vil være afskærmning af støjkilder samt montering af gummisold og dermed ændres støjbilledet ikke væsentligt fra i dag.</p> <p>Der vil blive etableret støjvolde nord for arealet, bestående af den afgravede muldjord, mens der i den østlige del af projektarealet langs med den Sønderjyske Motorvej og inden for vejbyggelinjen vil blive etableret ca. 3 m høje støjvolde af overjord. Ansøger har opnået dispensation her til den 25. juni 2020.</p> <p>I forhold til nærmeste naboer på Klemhestvej 3 vil støjen være uændret og muligvis aftage, som gravningen flytter mod øst. Der har ikke tidligere været støjvolde mod denne ejendom, men såfremt der opstår problemer med støj, vil dette blive reguleret via råstoftilladelsen.</p> <p>Ejendommen Stenkistevej 4 ligger beskyttet af en mindre, naturlig bakke i terrænet. Ejendommen ligger ca. 250 m syd for projektarealet, men etablering af støjvold når der indvindes tættest på ejendommen, vil beskytte ejendommen mod støj.</p> <p>Det forventes dermed, at indvindingen vil kunne overholdes Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områdetype 3, der i dagtimerne kl. 07.00 til kl. 18.00 er på 55 db (A) og om natten fra kl. 22.00 til kl. 07.00 er på 40 (A).</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

				<p>Det vurderes, at overskridelser af de vejledende grænseværdier vil kunne forekomme i forbindelse med afrømning af muld og anlæg af støjvolde og senere i forbindelse med nedlæggelse af støjvolde.</p> <p>Såfremt det viser sig, at grænseværdier for støj ikke kan overholdes, kan bygherren efterfølgende pålægges at foretage yderligere støjreducerende tiltag af myndigheden.</p>
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			X	<p>Kørsel med tunge maskiner samt anvendelse af sorteranlæg mv. vil lokalt kunne medføre vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning, og det vurderes, at anlægget ikke vil give anledning til vibrationsgener for de omkringliggende beboelser, som ligger mere end 100 meter væk.</p>
Vil anlægget give anledning til støvgener?			X	<p>Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvdannelse. Der vil i råstoff tilladelsen blive truffet foranstaltninger til hindring af denne støvdannelse fra interne køreveje, materialebunker og produktionsanslæg som fx ved vanding af interne køreveje. Ligeledes skal støvende oplag placeres hensigtsmæssigt i forhold til beboelser. Udkørsel vil være via eksisterende udkørsel til Hærvejen i vest.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

				
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			X	Der vil ikke være afledte lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			X	Det forventes ikke, at anlægget vil give anledning til lysgener.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			X	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Indvinder skal sikre, at al udstyr holdes i forsvarlig stand, bl.a. således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			X	I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området forurene luften med især NO _x og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

				<p>gen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt.</p>
<p>Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?</p>			<p>X</p>	<p>Grundvand: Projektarealet er beliggende inden for område med drikkevandsinteresser (OD) og uden for indvindingsoplande til vandværker. Nærmeste almene vandforsyning er Kliplev Vandforsyning, som ligger ca. 1,3 km nordøst for projektarealet i Kliplev by. Indvindingsoplandet til vandværket strækker sig fra vandvæksboringerne og mod øst, dvs. projektarealet ligger ikke i indvindingsopland til almen vandforsyning. Vandværket indvinder fra et dybereliggende miocænt grundvandsmagasin, der er beskyttet af mere end 50 m moræneler og glimmerler.</p> <p>Der er ingen private vandforsyningsboringer hverken til drikkevand eller til markvanding inden for projektarealet. Inden for en radius af godt 300 m fra projektarealet findes 4 boringer. DGU nr. 168.1535 og 168.585, som begge er sløjfede, samt markvandingsboringerne DGU nr. 168.454 (168.436) beliggende ca. 110 m vest for projektarealet, hvor der ikke er opgivet pumpemængder siden 1991. DGU nr. 168.454 er en uddybning af den tidligere brønd med DGU nr. 168.436.</p> <p>Ca. 330 m sydøst for arealet findes DGU nr. 168.676. Boringen er filtersat fra 17-21 m u.t., og der indvindes her fra et overfladenært magasin. Boringen er angivet som både markvandingsboring og privat indvindingsboring. Det vurderes dog umiddelbart med de oppumpede indvindingsmængder og tidsintervaller (senest oppumpet ca. 5.300 m³ i hhv. 2019 og 2008), at boringen hovedsageligt fungerer som en reserveboring.</p> <p>Potentialet for det regionale grundvandsmagasin inden for arealet falder fra ca. kote 34 i nord-nordøst til kote 32 i syd.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår, så der ikke vil være en risiko for forurening og dermed heller ikke en forurening af grundvandet i forbindelse med gravning under grundvandsspejlet.

Samtidig er det et krav, at alle maskiner holdes i god stand, så risikoen for uheldet begrænses mest muligt.

Der vil endvidere ikke være mulighed for at opnå en § 52 dispensation til deponering af jord i forbindelse med efterbehandling af grusgraven.

Overfladevand:

Et mindre § 3 beskyttet vandløb, Hyrdesø Bæk, løber i den sydlige del af området og videre ind i den tilstødende og aktive grusgrav. Bækken er åben inden for projektarealet, men er stedvist rørlagt uden for projektarealet.

Nærmeste større beskyttede vandløb er Bjerndrup Mølleå, som ligger ca. 700 m nord for projektområdet samt Nørrestrøm og Gejl Å, som ligger hhv. ca. 2,3 og ca. 3,4 km syd for projektarealet.

Der ligger en mindre § 3 beskyttet sø (et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen) ca. 10 m sydøst for projektarealet, mens en anden beskyttet sø ligger ca. 85 m sydvest for det ansøgte projektareal.

I forhold til selve indvindingsarealet bliver afstanden til den sydlige § 3 sø 190 m, mens afstanden til § 3 søen (regnvandsbassinet) bliver ca. 40 m, når det medregnes, at der må ikke graves inden for vejbyggelinjen i forhold til motorvejen.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
E-mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 21. februar 2021
Journal nr.: 20/25717

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

				<p>Projektet vurderes ikke at ville kunne udgøre en risiko for forurening af overfladevand, idet der i tilladelsen vil blive stillet vilkår til graveafstand, bl.a. i henhold til Aabenraa kommunes vilkår afgivet ifm. myndigheds-høringen.</p> <p>Der vil endvidere blive stillet vilkår til opbevaring af brændstof og stand af maskinel, så der ikke vil være en risiko for forurening og dermed heller ikke en forurening af overfladevandet.</p>
--	--	--	--	--

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	X			Projektarealet anvendes i dag til landbrug, og det er udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen. Arealet vil efterfølgende blive anvendt til natur med sø. Projektet vil derfor betyde en ændret anvendelse af hele arealet.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Der er ingen vedtaget lokalplan for området. Men lige nord for området og nord for jernbanen ligger Klipleve Erhvervspark.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Det ansøgte projektareal er beliggende inden for areal udlagt til regionalt graveområde i Råstofplan 2016. Samtidig er arelalet beliggende inden for støjbelastede arealer og områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Dette burde samlet set ikke give anledning til ændringer i Aabenraa Kommuneplan.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	Arealet er beliggende i landzone og er ikke omfattet af gældende lokalplan.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			X	Arealet er udlagt som et graveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2016.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets og grundvand?			X	<p>I forbindelse med råstofindvindingen vil der blive indvundet ca. 100.000 m³ vand om året fra den allerede etablerede gravesø, som ved indvinding vil strække sig ind i projektarealet. Hovedparten af vandet ledes tilbage til søen, således at den reelle indvundne mængde udgør ca. 10.000 m³ om året.</p> <p>Denne mængde svarer til den mængde grundvand, som indvindes i dag til behandling af råstofferne på den aktive grav i vest.</p> <p>Der har været råstofindvindig under grundvandsspejl i området i mere end 30 år, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindingens påvirkning af grundvandsspejlet er forsvindende lille og uden betydning. Det vurderes, at fortsat indvinding af råstoffer under grundvandsspejl i det ansøgte område ikke vil ændre denne stationære tilstand grundet søens størrelse, og at det ansøgte derfor ikke vil påvirke grundvandsspejlet væsentligt.</p> <p>Der vil endvidere være en ændring af arealanvendelsen fra landbrug til natur/sø efter endt indvinding. Efterbehandling til natur vil bevirke, at tilførslen af pesticider og gødningsstoffer ophører helt inden for arealet, hvilket vil have en positiv effekt på grundvandet.</p> <p>Projektet vil derfor ikke være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

<p>Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?</p>			<p>X</p>	<p>Der er ikke registreret beskyttede eller fredede områder inden for indvindingsarealet. Nærmeste § 3 beskyttede areal er det beskyttede vandløb, Hyrdesø Bæk, som løber i den sydlige del af projektarealet og langs med indvindingsarealetssydlige grænse. Der henvises til ovenstående kort.</p> <p>Der ligger en mindre § 3 beskyttet sø (regnvandsbassing) ca. 10 m syd for projektarealet, men ca. ca. 40 m fra selve indvindingsarealet, når det medregnes, at der må ikke graves inden for vejbyggelinjen i forhold til motorvejen. I forhold til selve indvindingsarealet ligger den sydlige af de to § 3 søer ca. 190 m mod syd.</p> <p>Der vil i indvindingstilladelsen blive stillet afstandskrav til det beskyttede vandløb, jf. Aabenraa Kommunes høringssvar.</p> <p>Projektet vurderes ikke at kunne påvirke de beskyttede arealer, idet regnvandsbassinet primært modtager vand fra motorvejen, mens den anden beskyttede sø inden for det § 3 beskyttede engareal ligger ca. 190 m sydvest for indvindingsarealet.</p> <p>Som beskrevet ovenfor, har der været råstofindvindig under grundvandspejl i området i mere end 30 år, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindingens påvirkning af grundvandspejlet er forsvindende lille og uden betydning.</p> <p>Indvindingen vil endvidere ikke være forskellig fra i dag, og derfor vurderes indvindingen ikke at påvirke omgivelserne, herunder sårbare vådområder.</p>
<p>Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?</p>			<p>X</p>	<p>Der er over 10 km til nærmeste kyst.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

Forudsætter projektet rydning af skov?			X	
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Der er ingen kendte planer i forhold til reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			X	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			X	<p>Det § 3 beskyttede vandløb, Hyrdesø Bæk, løber langs grænsen af indvindingsarealet i den sydlige del af området og videre ind i den tilstødende og aktive grusgrav. Der er ikke andre registrerede, beskyttede eller fredede områder inden for hele det ansøgte projektareal.</p> <p>Den omtalte § 3 beskyttet sø/vandhul lige syd for projektarealet er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen. Aabenraa Kommune skriver i deres høringssvar, at søen ikke er besigtiget, og at der kan være gode chancer for, at der kan være paddeliv på grund af den relativt korte afstand til den § 3 beskyttede sø ca. 80 meter syd for projektarealet.</p> <p>Der vil ikke blive indvundet i den sydlige del af projektarealet, som derfor ikke er en del af selve indvindingsarealet, og der vil derfor heller ikke graves her. Afstanden til den § 3 beskyttede sø/vandhul (regnvandsbassinet) er derfor ca. 40 m, når det også medregnes, at der må ikke graves inden for vejbyggelinjen i forhold til motorvejen. Afstanden mellem denne sø og § 3 søen i syd er ca. 240 meter. Der henvises til ovenstående kort.</p> <p>I forbindelse med en indvindingstilladelse vil der efter kommunens anbefaling blive stillet vilkår om en graveafstand på mindste 20 meter til beskyttede naturarealer.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

				<p>I den beskyttede sø, beliggende ca. 190 m sydvest for indvindingsarealet og inden for et § 3 beskyttet engareal, er der registreret løgfrø, butsnudet frø og lille vandsalamander, jf. kommunens høringssvar.</p> <p>Det vurderes, at indvindingen med afstandskrav ikke vil påvirke disse § 3 beskyttede områder væsentligt.</p> <p>Som beskrevet ovenfor, vil råstofindvindingen ikke være forskellig fra i dag, og derfor vurderes indvindingen ikke at påvirke omgivelserne, herunder sårbare vådområder.</p> <p>Det vil endvidere være muligt i forbindelse med efterbehandling af projektarealet til natur med søareal bl.a. at lave paddeskrap til gavn for strandtudsen, spidssnudet frø og vadefugle, jf. Aabenraa Kommune.</p>
<p>Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?</p>			<p>X</p>	<p>Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område, nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58, beliggende ca. 1,5 km nordøst for projektarealet.</p> <p>Området er udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af naturtyper som bl.a. surt overdrev og højmoser omkring Hostrup Sø, som er en lobeliesø, samt levesteder for stor vandsalamander, damflagermus og odder og en række fugle, bl.a. havørn og trane. Endvidere er egeblandskov og elle- og askeskov også en del af udpegningsgrundlaget.</p> <p>Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området på grund af afstanden til projektarealet og dets udpegningsgrundlag samt at projektområdet grænser op til et større område, hvor der gennem mere end</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

				30 år har har være indvundet råstoffer under grundvandsspejl, som beskrevet ovenfor.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			X	Området udgøres af landbrugsareal. Der er ikke registreret bilag IV arter i naturdata på Miljøportalen inden for området. Aabenraa Kommune har i deres høringssvar angivet, at der er registreret Løgfrø i den § 3 beskyttede sø ca. 190 meter syd for indvindingsarealet.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			X	Området udgøres af landbrugsareal. Der er ikke registreret rødlistearter i naturdata på Miljøportalen inden for området. Aabenraa Kommune har i deres høringssvar angivet, at der er registreret butsnudet frø og lille vandsalamader i den § 3 beskyttede sø ca. 190 meter syd for indvindingsarealet.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			X	I Vandområdeplan 2015-2021 er der ingen målsatte søer eller vandløb indenfor eller i projektarealets nærhed. I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 er der heller ingen målsatte søer eller vandløb indenfor eller i projektarealets nærhed.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			X	Ifølge Vandområdeplan 2015-2021 findes der en regional grundvandsforekomst inden for projektarealet og en dyb grundvandsforekomst, som rækker ind i det nordøstlige hjørne af projektarealet. Den regionale grundvandsforekomst har både en god kemisk og kvantitativ tilstand. Den dybe forekomst har en ukendt kemisk tilstand, mens den kvantitative tilstand er god. Den samlede tilstand er god for den regionale forekomst, mens den er ukendt for den del af den dybe forekomst. I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 findes der en dyb grundvandsforekomst og en regional grundvandsforekomst inden for projektarealet. Den regionale forekomst har både en god kemisk og kvantitativ tilstand. Den dybe forekomst har en kvantitativ god tilstand, men ukendt

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

				<p>kemisk tilstand og på baggrund heraf risiko for manglende målopfyldelse i 2027.</p> <p>Der er gennem mere end 30 år foregået indvinding under grundvandspejl i det tilstødende graveområde, og det vurderes, at der for længst er opnået en stationær tilstand, hvor råstofindvindingens påvirkning af grundvandsspejlet er forsvindende lille og uden betydning. Denne mindre udvidelse af graveområdet mod øst vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for målopfyldelsen og især da der efterbehandles til natur med sø i forhold til den nuværende anvendelse som landbrugsjord.</p>
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			X	Der henvises til ovenstående.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			X	<p>Den østlige del af projektarealet er beliggende inden for støjbelastede arealer, som i dette område ligger langs med den Sønderjyske Motorvej øst for projektarealet og langs jernbanen lige nord for området. Se ovenstående kort.</p> <p>Der vil blive opført støjvolde langs projektarealets grænse mod motorvejen i øst og langs med jernbanen i nord, som vil reducere støjen herfra. Støjen fra indvindingen vurderes hermed ikke at påvirke området yderligere.</p>
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			X	Nærmeste tætbefolkede område er Kliplev by, som ligger umiddelbart nordøst for det ansøgte projektareal og nordøst for den Sønderjyske Motorvej
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			X	Nærmeste værdifulde kulturmiljø er hærvejen, som løber langs den vestlige grænse af det eksisterende indvindingsområde. Indvinding inden for projektarealet vil således ikke påvirke dette yderligere.
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			X	Projektarealet er, som tidligere beskrevet, beliggende op ad den Sønderjyske Motorvej i øst og jernbanen i nord. Desuden er området beliggende

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

				i et område med råstofgravning i mere end 30 år, og påvirkningen af de kulturelle landskabstræk er derfor begrænset.
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?		X		Der er ikke registreret kulturarvsarealer, fredede områder eller fredede fortidsminder inden for området. Sønderjyllands Museum skriver i deres høringssvar, at der er høj risiko for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal, og at der bør foretages en frivillig undersøgelse forud for anlægsarbejdet.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			X	Projektarealet er beliggende inden for et værdifuldt landskab, hvor landskabet i området er præget af mere end 30 års råstofindvinding. Aaberaa Kommune vurderer ikke, at indvindingen vil påvirke det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt indvinding.
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			X	Projektarealet er beliggende inden for det i kommuneplanen udpegede værdifulde geologiske område Tinglev-Kværs-Kiskelund. Projektarealet ligger i et område, der er præget af mere end 30 års råstofindvinding, og det vurderes derfor, at indvinding inden for projektarealet ikke vil påvirke de geologiske landskabstræk væsentligt.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Ca. 8,1 ha.
---	-------------

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

<p>Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen</p>	<p>Der findes ingen beboelsesejendomme inden for en afstand af 100 meter fra projektarealet, men inden for 100-200 meter vest herfor findes en beboelsesejendom, som ligger inden for det tilstødende graveområde samt 2 ejendomme inden for en afstand af 200-300 meter mod syd. Derudover findes industriområder nord for jernbanen inden for en afstand af 100-300 meter fra projektarealet.</p> <p>I forbindelse med adgangen til råstofgraveområde via Hærvejen i vest sker der transport af råstoffer syd for en beboelsesejendom ca. 500 m vest for projektarealet. Denne ejendom er beliggende inden for det aktive graveområde. Der vil blive taget hensyn til støj og støv ved støjvolde og støvbekæmpelse. Det er således få personer, der forventes berørt af miljøpåvirkningen.</p>			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
<p>Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?</p>			X	<p>Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår for indvinding af råstoffer i tilladelsen, der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som forurening, støj og støv.</p>
<p>Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?</p>			X	<p>De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet.</p>
<p>Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?</p>			X	<p>Se forrige bemærkning.</p>
<p>Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?</p>			X	<p>Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en forventet påvirkning over kommunegrænsen til nærliggende kommuner, grundet en afstand på mere end 5 km til nærmeste kommunegrænse.</p>
<p>Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?</p>			X	<p>Ikke relevant.</p>
<p>Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks</p>			X	<p>Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives. Derudover kan påvirkningerne</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 E-mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 21. februar 2021
 Journal nr.: 20/25717

				håndteres i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstof-indvinding, heraf fastsættes der vilkår for bl.a. støj og støv og afstands-krav til beskyttet natur.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	X			Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer vil ske med stor sandsyn-lighed.
Er påvirkningen af miljøet varig?	X			Den landskabelige og geologiske påvirkning vil være varig og ikke reversi-bel. Påvirkningen i forhold til støj og støv i forbindelse med råstofindvin-ningen mv. er midlertidig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?	X			Indvinding, sortering og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i for-hold til støj og støv er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperio-den.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	X			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, idet der ikke vil ske en genskabelse af det oprindelige landskab. Landskabet vil blive efterbe-handlet til natur med sø.
Er der andre kumulative forhold?			X	Aktiviteterne i det tilstødende indvindingsareal vil gradvist rykke over i projektarealet, som indvindingen bevæger sig mod øst. Det ansøgte pro-jekt vil ikke være i kumulation med den nuværende råstofindvinding på naboarealet, og der er ikke andre kendte projekter, der kan ses i kumula-tion med det ansøgte projekt.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	X			Det er et formål med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i området udlagt i Råstofplan 2016. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet, men det er muligt i en tilla-delse at stille relevante vilkår med henblik på at begrænse påvirkninger.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

E-mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 21. februar 2021

Journal nr.: 20/25717

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		X	<p>Projektarealet er beliggende i forbindelse med et aktivt råstofgraveområde, hvor der har foregået indvinding i mere end 30 år. Selve projektarealet udgøres af landbrugsjord. Der er få og spredte beoelser inden for en afstand af 300 m fra projektarealet og dermed få personer, der potentielt påvirkes af råstofindvindingen.</p> <p>Der løber et § 3 beskyttet vandløb langs den sydlige grænse af indvindingsarealet, men ellers ingen yderligere registrerede, beskyttede eller fredede områder inden for projektarealet, ej heller beskyttede sten- og jorddiger eller fredede fortidsminder og kulturarvsarealer.</p> <p>Lige udenfor projektarealet findes et § 3 beskyttet vandhul, som er et regnvandsbassin, der modtager vand fra motorvejen.</p> <p>Det vurderes, at projektet ikke vil være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes, og der er ikke risiko for, at råstofgravning under grundvandsspejlet påvirker sårbare vådområder, § 3 beskyttede søer/vandløb eller indvindingsboring i syd. Råstofgravning under grundvandsspejlet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58.</p> <p>De landskabelige og geologiske forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet, men idet landskabet i området er præget af mere end 30 års råstofindvinding, vurderes indvindingen ikke</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
E-mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 21. februar 2021
Journal nr.: 20/25717

			<p>at påvirke det værdifulde landskab negativt, når der efterlades en naturligt udseende sø efter endt indvinding og efterbehandling. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p> <p>Det vurderes, at projektet i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoff tilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.</p>
--	--	--	--

Dato: 21. januar 2021

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

Bilag 4 Andre myndigheders tilladelser

Banedanmarks bemærkninger til høring vedr. udkast til screeningsafgørelse til projekt om erhvervsmæssig råstofindvinding i Kliplev

Den 21. januar 2021 modtog Banedanmark ovennævnte høring omhandlende udkast til screeningsafgørelse for projekt om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1079 Kliplev Ejerlav, Kliplev i Aabenraa Kommune. Kommunen vurderer, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Det fremgår af det fremsendte materiale, at området er beliggende langs jernbanen og Banedanmark gør derfor opmærksom på gældende afstandskrav til grusgrave. Ved gravning op imod Banedanmarks arealer må der ikke graves indenfor en grænseflade med hældning $A = 1:2$ med udgangspunkt i 15 m fra spormidte. Dette krav skærpes hvis der graves under grundvandsspejlet, idet en sådan gravning medfører at der skal etableres en 5 m bred hyld ca. 0,5 m over vandspejlsniveauet som sikring imod bølgeerosion. Under hylden fortsættes der med anlæg $A = 1:2$ eller fladere. Reglen kan ikke anvendes i forbindelse med lergrave.

Nymølle Stenindustrier
Østre Hedevej 2
4000 Roskilde
Att.: Gry Gasser Erlandsen
gry.g.erlandsen@nymoelle.dk

Dato 25. juni 2020
Sagsbehandler Lotte Fyhn
Mail lofy@vd.dk
Telefon +45 7244 2715
Dokument 20/04441-8
Side 1/4

Tilladelse til etablering af jordvold inden for vejbyggelinje på visse vilkår

*Statsvej 50, Frøslev-Kolding, km 14,0864-15,0335, venstre vejside
Dispensation fra vejbyggelinje lyst på matr.nr. 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve*

Du får hermed tilladelse til etablering af jordvold inden for vejbyggelinjepålagt areal. Tilladelsen gælder for matr.nr. 1079 Klipleve Ejerlav, Klipleve ved statsvej 50 Frøslev - Kolding og gives på baggrund af din ansøgning af 26. marts 2020 samt supplerende oplysninger i mail af 25. maj 2020.

Vilkår

Vejdirektoratet giver tilladelsen på følgende vilkår:

1. Jordvoldens skråningsfod ud mod motorvejen etableres i en afstand af min. 11 m fra kørebanelkant
2. Jordvolden ud mod motorvejen må ikke etableres stejlere end anlæg 1:2 (22,5⁰)
3. Der må ikke benytte forurenede jord på den del af volden, der er beliggende på byggelinjepålagt areal
4. Jordvolden skal respektere eventuelle lednings- og afvandinganlæg i det byggelinjepålagte areal
5. Dispensationen er midlertidig og kun gældende indtil råstofindvindingen er tilendebragt
6. Jordvolden skal fjernes når råstofindvindingen er tilendebragt
7. Vejdirektoratet kan til enhver tid kræve jordvolden fjernes med 3 måneders varsel hvis arealet skal anvendes til vejformål
8. Etableringen og den efterfølgende fjernelse og reetablering sker uden udgifter af nogen art for Vejdirektoratet
9. Tilladelsen udnyttes indenfor 2 år

Begrundelse

Der er ikke aktuelle planer om udvidelse af statsvejen på dette sted, og der er tale om midlertidig oplæg, som fjernes i forbindelse med efterbehandling af råstofområdet.

Vi vurderer derfor, at jordvolden ikke vil være i konflikt med de interesser, der er inden for vejbyggelinjen.

Du er blevet partshørt

Vi har tidligere sendt dig et udkast til afgørelse i partshøring for at høre, om du havde bemærkninger til sagen. Sagen var i partshøring i perioden fra den 9. juni til og med den 24 juni 2020.

Vi modtog dine bemærkninger den 10. juni. Du skrev, at der endnu ikke er opnået råstoftilladelse til udgravning på arealet og at sagsbehandlingstiden hos Regionen kan være 2 år eller mere. Derfor kan der måske opstå problemer med tidsfristen på to år for udnyttelse af tilladelsen.

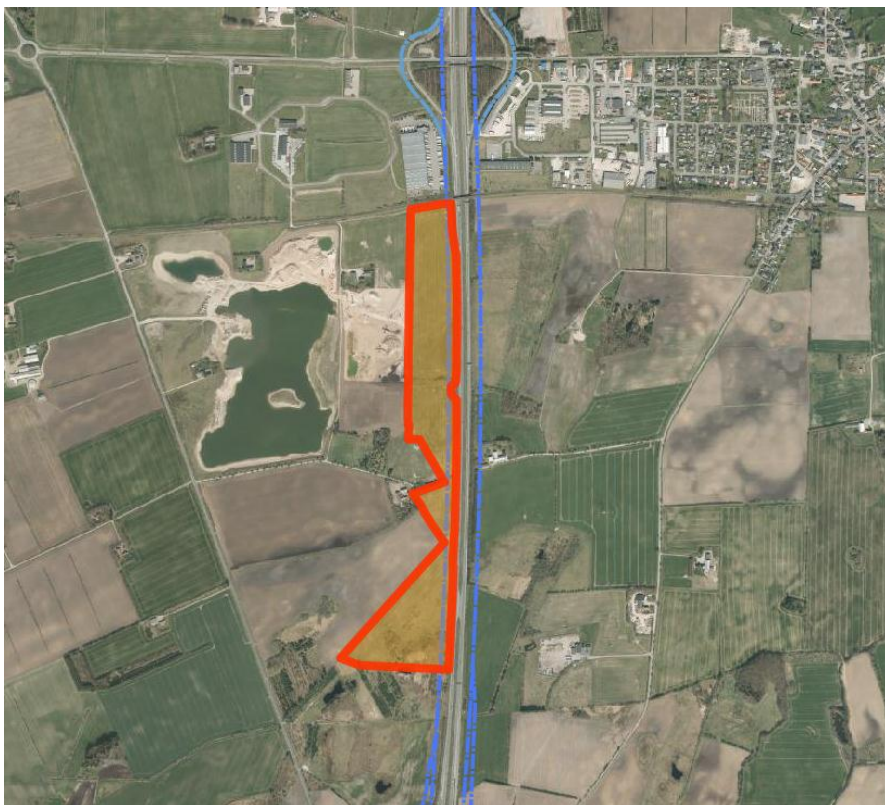
Til dette kan Vejdirektoratet oplyse at der kan søges om forlængelse af denne tilladelsen hvis behovet opstår.

Sagens oplysninger

Vi har følgende oplysninger om sagen:

- Statsvej: Ejendommen grænser op til statsvej 50 Frøslev - Kolding, ca. fra km 13,0960 til km 15,0420 i venstre vejside.
- Tinglysninger: På ejendommen matr.nr. 1079, Kliplev Ejerlav, Kliplev er der 18. juli 1983 tinglyst deklaration om vejbyggelinjer. Der må ikke etableres bygninger og andre anlæg af fast karakter uden vejmyndighedens tilladelse inden for vejbyggelinjen på 50 m, der måles fra vejmidten med tillæg på 2 x højdeforskellen mellem kørebane og terræn samt mindst 1 m til passage.
- Trafik: Der kører gennemsnitligt ca. 33500 biler dagligt på strækningen. I juli kører der gennemsnitligt ca. 47500 biler dagligt.

Vejdirektoratet har ikke konkrete planer om at udvide strækningen, men det kan ikke afvises, at de vejbyggelinjepålagte arealer langs statsvej 50 i fremtiden skal anvendes til en udvidelse statsvejen.

Figur 1 Byggelinjens beliggenhed vist med blå linje

Du har oplyst os om følgende forhold i sagen:

- Der er tale om ca. 30.000 m³ overjord, som afgraves på arealet, matr. nr. 1079 Kliplev Ejerslav, Kliplev.
- Der er tale om en midlertidig vold, som bliver fjernet i forbindelse med efterbehandling af råstofområdet.
- Der er ikke tale om jorddeponi
- Råstofgraveområdet går helt ud til vejmatrikel, og der er en forventning fra Regionens side om, at alle råstoffer indenfor råstofgraveområderne udnyttes. Derfor kan jorden ikke placeres uden for vejbyggelinjepålagt areal.

Figur 2 Placering af jordvolden vist med blå

Du skal evt. have andre myndigheders tilladelse

Vejdirektoratet har behandlet sagen ud fra vejlovens bestemmelser. Du skal være opmærksom, at der kan være andre tilladelser, som du skal have.

Gyldighed

Tilladelsen skal udnyttes inden 2 år fra du modtager denne afgørelse, ellers bortfalder den uden yderligere varsel.

Lovgrundlag

Vi har truffet afgørelsen på baggrund af § 40, stk. 2 i lov om offentlige veje (lovbekendtgørelse nr. 1520 af 27. december 2014). Ifølge loven kræver det Vejdirektoratets tilladelse som vejmyndighed for statsvej 50 Frøslev - Kolding at bygge eller genopføre bebyggelser og andre anlæg og indretninger af blivende art, der ligger inden for en vejbyggelinje.

Vejbyggelinjen er pålagt af hensyn til en mulig udvidelse af den eksisterende vej samt af hensyn til færdslen i øvrigt.

Klagevejledning

Du kan klage over vores afgørelse til Transport- og Boligministeriet, Frederiksholms Kanal 27F, 1220 København K eller trm@trm.dk.

Spørgsmål

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål til dette brev.

Venlig hilsen

Lotte Fyhn
Landinspektør

Adgang til indvindingsområdet vejadgang – uddrag fra tilladelse pr. 19-04-2004

I henhold til § 71 i vejloven meddeles hermed fornøden vejtmæssig tilladelse til at benytte overkørslen i km. 14,160 som adgang til råstofindvinding på del af matr.nr. 163 Klipleve, i hele indvindingsperioden, på betingelse af

at de øvrige markoverkørsler i km. 13,757 og km. 14,075 i hele graveperioden afspærres på en sådan måde, at de ikke kan benyttes som adgang til indvindingsområdet,

at overkørslerne til henholdsvis enfamiliehuset på matr.nr. 757 Klipleve, samt overkørslerne til landbrugsejendommen på matr.nr. 163 Klipleve, ikke på nogen måde anvendes i forbindelse med råstofindvindingen,

at markoverkørslen i km. 14,160 ombygges ved ansøgers foranledning og bekostning efter vejvæsenets anvisninger til en 8 m bred overkørsel med svingstensindfatning,

at der i indvindingsperioden ud for overkørslen i dennes bredde og i en længde af 20 m ind på privat areal ved ansøgers foranledning og bekostning, etableres asfaltbelægning eller anden fast belægning, således at der ikke trækkes sand, sten og grusmaterialer ud på landevejens kørebane,

at forannævnte belægning ikke gives større fald i forhold til landevejsniveau end 2,5% væk fra landevejen,

at der ved ansøgers foranledning og bekostning dagligt foretages rengøring af overkørslen og landevejens kørebane for materiale, der tabes under transporten fra indvindingsområdet,

at råstofindvindingen ikke påbegyndes før overkørslen er udbygget, og

at overkørslen efter indvindingens ophør kun benyttes som markoverkørsel.

Langs landevej 501 Hellevad Bovvejen, er der på de tilstødende ejendomme tinglyst en byggelinie på 20 m målt fra landevejens kørebanemidte+ højdeforskelstillæg i henhold til vejloven.

Der meddeles herved, i henhold til § 42 i vejloven, fornøden byggeliniedispensation, dog således at der kun må afgraves til vejniveau og vandret ind på arealet i en afstand af mindst 3 m fra vejskel og herefter må der graves med anlæg 1:2. Skråninger skal etableres ved **afgravning**, det vil sige de må ikke etableres ved **påfyldning**.

I stedet for afgravning i byggeliniebelagt areal, skal det oplyses, at der i graveperioden kan etableres en midlertidig jordvold ud til vejskel.

Fra: Shahin Amirian <sami@aabenraa.dk>
Sendt: 24. februar 2021 12:03
Til: Gry Gasser Erlandsen <gry.g.erlandsen@nymoelle.dk>
Cc: Keld Rysgaard <kry@aabenraa.dk>
Emne: SV: Ang. adgangsvej til Klipleve

Hej Gry

Vi kan godkende at den eksisterende adgangsvej benyttes i forbindelse med det nye areal ved råstofgrav i Klipleve.

I skal være opmærksom på nedenstående vilkår:

1. Overkørslen fjernes efter brug, senest når retablering af graveareal er færdig.
2. Der skal sikres gode oversigtsforhold i forbindelse med udkørsel fra området.
3. Der må ikke fra overkørslen ledes vand til offentlige vej.
4. Ansøger foranlediger og bekoster evt. skader på den offentlige vejs belægning og rabatter som følger af ler kørsel samt daglig rengøring af overkørslen og kørebanen for materialer, der er tabt under transport.
5. Alle udgifter til vedligeholdelse og retablering af overkørslen og alt hvad indebærer, afholdes af ansøgeren.

Du er meget velkommen til at kontakte mig, hvis ovennævnte giver anledning til spørgsmål.

Venlig hilsen

Shahin Amirian
Ingeniør
Trafik & Anlæg
Tlf.: 73 76 77 75
sami@aabenraa.dk

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Nymølle Stenindustrier A/S
Østre Hedevej 2
4000 Rødekro

Plan, Teknik & Miljø
Team Natur & GIS
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 22. marts 2021
Sagsnr.: 21/7954
Kontakt: Thomas Demandt Lübbers
Direkte tlf.: 7376 8199
E-mail: tdl@aabenraa.dk

Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Afgørelse om tilladelse til grundvandssænkning

Aabenraa Kommune giver hermed Nymølle Stenindustrier A/S tilladelse til lokal grundvands-sænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve, jf. graveplanen. Derudover gives tilladelse til indvinding af overfladevand fra eksisterende og nye gravesøer på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve, jf. graveplanen, ifm. råstofindvinding, drift af en knivvasker og støvbekæmpelse, samt udledning af skyllevand til aktive gravesøer. De berørte arealer fremgår af oversigtskortene i tilladelsens bilag.

Den samlede tilladelse gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet *Tilladelsens vilkår* overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, redegørelsen for sagen og den samlede vurdering.

Tilladelsen gives i henhold til §§ 20, 21, 22 og 26 i Vandforsyningsloven¹, og § 19, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven².

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 10. februar 2021. Tilladelsen gælder i 10 år fra den dato, hvor råstof-tilladelsen gives, med udløb ved årsskiftet i det givne år. Såfremt der til den tid fortsat er behov for grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

Vurdering efter Miljøvurderingsloven

Region Syddanmark er VVM-myndighed for projektet, jf. Miljøvurderingslovens³ § 17, stk. 2.

Regionen har den 24. februar 2021 truffet en screeningsafgørelse⁴ om, at råstofindvindingen på dele af matr.nr. 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve ikke er omfattet af VVM pligt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v. (Vandforsyningsloven).

² Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).

³ Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (Miljøvurderingsloven).

⁴ Miljøvurderingslovens § 21.

OPSUMMERING AF VÆSENTLIGE FORHOLD I TILLADELSEN

Formål:	Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofgravning under grundvandsspejlet
Sagsnr.:	21/7954
Ansøger:	Nymølle Stenindustrier A/S
Beliggenhed:	Råstof- og vandindvinding finder sted på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve.
Indvindingsdybde:	Tilladelsen til grundvandssænkning følger råstofføtilladelsen, hvor der gives tilladelse til råstofindvinding ned til ca. 10 m under terrænen, heraf ca. 4-6 m under grundvandsspejlet.
Vandindvinding:	Indvinding af overfladevand fra gravesø: Maks. 75.000 m ³ /år, heraf op til 1000 m ³ ifm. støvbekæmpelse.
Ikrafttrædelse:	Tilladelsen er meddelt af Aabenraa Kommune den 22. marts 2021. Tilladelsen træder i kraft fra den dato, hvor råstofføtilladelsen gives.
Tidsfrist:	Tilladelsen gælder i 10 år fra den dato, hvor råstofføtilladelsen gives. Hvis grundvandssænkning og vandindvinding til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.
Kopi sendt til:	Nymølle Stenindustrier A/S, att. Gry Gasser Erlandsen Region Syddanmark, att. Susanne Roug Poniewozik Forbrugerrådet Tænk, fbr@fbr.dk Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

TILLADELSENS VILKÅR

Formål

1. Grundvandssænkningen forekommer ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve. Oversigtkort fremgår af tilladelsens bilag.
2. Der er ansøgt om en årlig indvinding af råstoffer på 150.000 m³, heraf størstedelen under grundvandsspejlet. Råstofindvindingen forventes at foregå ned til en dybde af ca. 10 m under nuværende terrænkote, heraf er de 4-6 m under grundvandsspejlet.
3. Vandindvindingens formål er hovedsageligt drift af ralsuger ifm. råstofindvinding og i mindre grad støvbekæmpelse. Vandet fra driften af ralsugeren ledes tilbage til søen.
4. Vandindvindingen i projektets indledende fase foregår fra en eksisterende gravesø. Dette suppleres af evt. nye gravesøer, der udvides i takt med råstofindvindingen, jf. graveplanen.
5. Recirkulation af skyllevand til gravesøer.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, såfremt de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt⁵.

Vandindvindingens omfang

7. Den årlige indvinding af overfladevand fra gravesøer på matr. nr. 163, 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve må ikke overstige 75.000 m³/år.
8. Vandindvindingen på matr. nr. 164 og 1079 foregår via råstofindvinding med en hydraulisk gravemaskine, der efterfølgende tørharpes. Vandet ledes direkte tilbage til gravesøen eller fordampes ved tørring af sedimentet.
9. Vandindvinding på matr. nr. 163 foregår via en dykpumpe. Vandet anvendes til grusvask ifm. drift af knivvasker. Vaskevandet ledes i videst muligt omfang tilbage til gravesøen. Vandindvindingen omfatter dertil årligt op til 1000 m³ overfladevand til støvbekæmpelse.

⁵ Vandforsyningslovens § 26, stk. 3

10. Der oppumpes op til 144 m³/time fra gravesøen på matr. nr. 163, Kliplev Ejerlav, Kliplev, og højst 288 m³/døgn. Der forventes ca. 250 driftsdage om året, hver med ca. 2 timers drift.

Indvindingsanlæggets kapacitet mv. må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.

Egenkontrol

11. Indvindingen af overfladevand fra gravesø skal kontrolleres ved timetællere⁶. Timetælleren måler indvindingspumpens driftstimer, og der skal udføres en måling, som viser den samlede pumpeinstallations aktuelle kapacitet udtrykt i m³/time.

12. Årsindvindingen (opgjort fra den 1. januar til den 31. december) skal indberettes elektronisk til Aabenraa Kommune inden den efterfølgende 1. februar.

13. Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af Aabenraa Kommune.

14. Timetællerne skal kontrolleres minimum én gang årligt. Hvis en eller flere målere er udskiftet i årets løb, skal det fremgå af årsrapporteringen.

Recirkulering af overfladevand

15. Overfladevand, der pumpes op fra gravesøen, skal i videst muligt omfang recirkuleres til gravesøen⁷.

16. Der må hverken før, under eller efter vådsorteringen tilsættes stoffer til vandet.

17. Der må ikke ske overfladisk afstrømning af vandet til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende uden for råstofgraven.

18. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og søer uden for råstofgraven.

Tidsfrist

19. Tilladelsen træder i kraft sideløbende med selve råstoffilladelsen. Tilladelsens varighed er 10 år med udløb den 31. december i det givne år⁸. Hvis grundvandssænkningen eller vandindvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

Grundvandsbeskyttelse

20. Der henvises til de vilkår, som Region Syddanmark stiller i selve råstoffilladelsen ifm. opbevaring og oplag samt affaldshåndtering. Aabenraa Kommune vurderer, at de påtænkte vilkår er fyldestgørende.

Erstatningsregler

21. Nymølle Stenindustrier A/S er erstatningspligtig for skader, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift⁹. I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

Tilsyn

22. Aabenraa Kommune er tilsynsmyndighed ift. regler i medfør af Vandforsyningsloven¹⁰.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1070 af 28. oktober 2019 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, § 21.

⁷ Miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1.

⁸ Vandforsyningslovens § 22.

⁹ Vandforsyningslovens §§ 23 og 28.

¹⁰ Vandforsyningslovens § 65.

REDEGØRELSE FOR SAGEN

Sagens behandling

Aabenraa Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til vandindvinding og råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 163, 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve (se oversigtskort sidst i tilladelsen).

Råstofindvindingen omfatter dele af matrikel nr. 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve, samt eksisterende gravesø på matrikel 164, Klipleve Ejerlav, Klipleve.

Vandindvindingen omfatter overfladevand fra eksisterende eller nye gravesøer, enten ifm. indvinding af vandmættet sediment, eller oppumpning af vand til støvbekæmpelse i hele grusgraven og grusvask på produktionsareal på matr. nr. 163, Klipleve Ejerlav, Klipleve.

Region Syddanmark er samordningsmyndighed¹¹.

Der er ansøgt om en årlig indvinding af råstoffer på 150.000 m³, heraf størstedelen under grundvandsspejlet. Råstofindvindingen forventes at foregå ned til en dybde af ca. 10 m under terræn, heraf er de 4-6 m under grundvandsspejlet. Råstofindvinding under grundvandsspejlet kræver en tilladelse til grundvandssænkning efter Vandforsyningslovens § 26.

Vandindvindingsforhold ifm. råstofgravningen, der hovedsageligt omfatter opgravning af vandmættet sediment, drift af en knivvasker og i mindre grad støvbekæmpelse, er endeligt afklaret i en opdateret ansøgning fremsendt til Aabenraa Kommune den 18. februar 2021.

Aabenraa Kommune har vurderet sagen og meddeler tilladelse til hhv. grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet og vandindvinding ifm. drift af en ralsuger og støvbekæmpelse.

Tilladelsen træder i kraft ifm. råstoftilladelsens ikrafttrædelse med en varighed på 10 år.

Sammenfattende vurdering

Det ansøgte areal er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD), men er ikke omfattet af andre beskyttelsesmæssige udpegninger ift. grundvand. Nærområdet er præget af både igangværende og afsluttede råstofgrave. Arealanvendelsen inden for projektområdet udgøres i dag af intensivt landbrug, aktiv råstofindvinding og efterbehandlede områder, til hhv. natur og landbrugsdrift. Nærmeste større indvindingsboringer er til Klipleve Vandværk i en afstand fra det ansøgte areal på mere end 1,3 km. Vandværket indvinder fra et dybereliggende grundvandsmagasin, overlejret af mere end 50 m lavpermeable aflejringer. Nærmeste vandindvindingsboring er en markvandingsboring, ca. 180 m øst for projektområdet, på den anden side af motorvejen (DGU nr.: 168.676).

I forbindelse med den planlagte råstofindvinding vil der ikke blive fjernet reducerede lerdæklag over det øvre, primære magasin. Dermed vil nitratsårbarheden ikke blive ændret negativt som følge af råstofindvindingen. Den efterfølgende retablering af projektområdet til delvist naturområde vil udgøre en positiv ændring fra den hidtidige og nuværende arealanvendelse, der har omfattet intensiv landbrugsdrift.

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcen, naturområder og vandløb.

Nærmeste Natura 2000 område er Natura 2000-område nr. 95 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58, der ligger ca. 1,5 km nordøst for projektarealet. Aabenraa Kommune vurderer, at natur beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven og Habitatdirektivet ikke vil blive mærkbart påvirket af grundvandssænkningens lokale påvirkning. Dette er begrundet i den eksisterende, langvarige hydrologiske påvirkning af nærområdet, der antages at have stabiliseret sig, og dertil afstanden til projektområdet.

Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte grundvandssænkning er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet.

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer (Råstofloven), § 8

På denne baggrund og ud fra en afvejning af de hensyn, der skal varetages ved Aabenraa Kommunes administration af Vandforsyningsloven, vurderes det, at der kan gives tilladelse til grundvandssænkning ifm. råstofgravningen ved Nymølle Stenindustrier A/S på de ovennævnte vilkår. Aabenraa Kommune ser ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 10 år.

Vurdering i forhold til Habitatbekendtgørelsen

Tilladelse til sænkning af grundvandsstanden efter Vandforsyningslovens § 26, er omfattet af § 7 i Habitatbekendtgørelsen¹², og der skal derfor foretages en vurdering af, om grundvandssænkningen kan påvirke et Natura-2000 område eller bilag IV arter væsentligt.

Aabenraa Kommune har vurderet, at den ansøgte, lokale grundvandssænkning ikke vil påvirke hverken Natura-2000 områder eller bilag IV arter.

Forureningskilder

Der er registreret fire arealer kortlagt på vidensniveau 1 (Jordforurening V1), og dertil et femte mindre areal kortlagt på vidensniveau 2, inden for en afstand af >500 m. Forureningslokaliteterne befinder sig i Kliplev By, opstrøms projektområdet. Som følge af de hydrogeologiske forhold i området, vurderes grundvandssænkningen ikke at få betydning for forureningerne.

PARTSHØRING

Region Syddanmark og Nymølle Stenindustrier A/S har haft et udkast til tilladelsen i høring. Der er ikke indgået bemærkninger.

ANNONCERING

Tilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 22. marts 2021.

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. klagevejledningen nedenfor.

KLAGEVEJLEDNING

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Fristen for at klage over afgørelsen er den 22. april 2021.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NemID. Når man er logget ind, kan man søge på "Klag til Miljø- og Fødevarerklagenævnet". Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

¹² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Thomas Demandt Lübbers
Geolog
Aabenraa Kommune

BILAG TIL TILLADELSEN

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 1a: Oversigtskort med angivelse af råstofområdet sydvest for Klipleve By og den Sønderjyske Motorvej, centralt i Aabenraa Kommune. Arealer med igangværende råstofindvinding er afgrænset med rød kant, mens efterbehandlede arealer er vist ved grøn skravering. Råstofgraven er søgt udvidet mod øst via projektarealet på den nordlige del af matr. nr. 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve (blå kant). Figur fra Region Syddanmarks screeningsafgørelse af den 24. februar 2021.

Bilag 1b: Oversigtskort: Grave og efterbehandlingsplan. Den nordlige del af matr. nr. 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve (mørkeblå afgrænsning) befinder sig vest for den Sønderjyske Motorvej. Den forventede udbredelse af en sø ved afslutning af efterbehandlingen omfatter dele af matr. nr. 164 og 1079, Klipleve Ejerlav, Klipleve (blå skravering). Figur fra Region Syddanmarks myndighedshøring af den 25. juni 2020.

Bilag 1c: Oversigtskort med angivelse af produktionsareal (blå skravering) ved eksisterende gravesø på matr. nr. 163, Klipleve Ejerlav, Klipleve. Figur fra Nymølle Stenindustriers ansøgningsmateriale.

Bilag 5 Udtalelse fra museet

MUSEUM
SØNDER
JYLLAND

MUSEUM SØNDERJYLLAND | VIDEN OG SAMLINGER | ARKÆOLOGI
ARKÆOLOGI HADERSLEV | DALGADE 7 | DK-6100 Haderslev | T +45 65 370
801
PLANER@MSJ.DK

Region Syddanmark

Att.: Susanne Roug Poniewozik

J.nr. 20/25717

Dato: 30.06.2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6187.1.3

**Arkæologisk udtalelse vedr. ansøgning om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1079
Klipleve ejerlav, Klipleve (Aabenraa Kommune)**

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående ovennævnte ansøgning har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter dele af matrikel 1079 Klipleve ejerlav, Klipleve, er på ca. 8 hektar (se kortbilag). Området er beliggende på Klipleve Mark i højtliggende terræn sydvest for Klipleve. Mod øst ligger Hyrdesø og indvindingsområdet gennemskæres af Hyrdesø Bæk mod syd. Indvindingsområdet ligger desuden lige op til Den Sønderjyske Motorvej.

Omkring indvindingsområdet er der registreret væsentlige fortidsminder (se kortbilag). Der er således flere gravhøje samt en urnegravplads (sb. 7-11, Klipleve sogn).

Vi ved desuden af erfaring, at man i forhistorien foretrak at placere sine bopladser højt i terrænet og tæt ved vand – netop sådan en placering, som det ansøgte område har.

Museets vurdering

Mod øst er matr. 163 og 164 har Museet tidligere vurderet i forbindelse med høring af disse områder (Museets sagsnr. 13/4081-8.1.3), at området har været overfladegruset i 1950'erne. Om dette også er tilfældet med den nordlige del af dette indvindingsområde er svært at vurdere ud fra tilgængeligt kortmateriale. Det er dog en risiko. En forundersøgelse vil dog hurtigt kunne vise om det er tilfældet. Den allersydligste del af indvindingsområdet synes ikke destrueret.

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det pågældende areal. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for den berørte del af matriklen.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved

anlægsarbejdet. Da projektområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

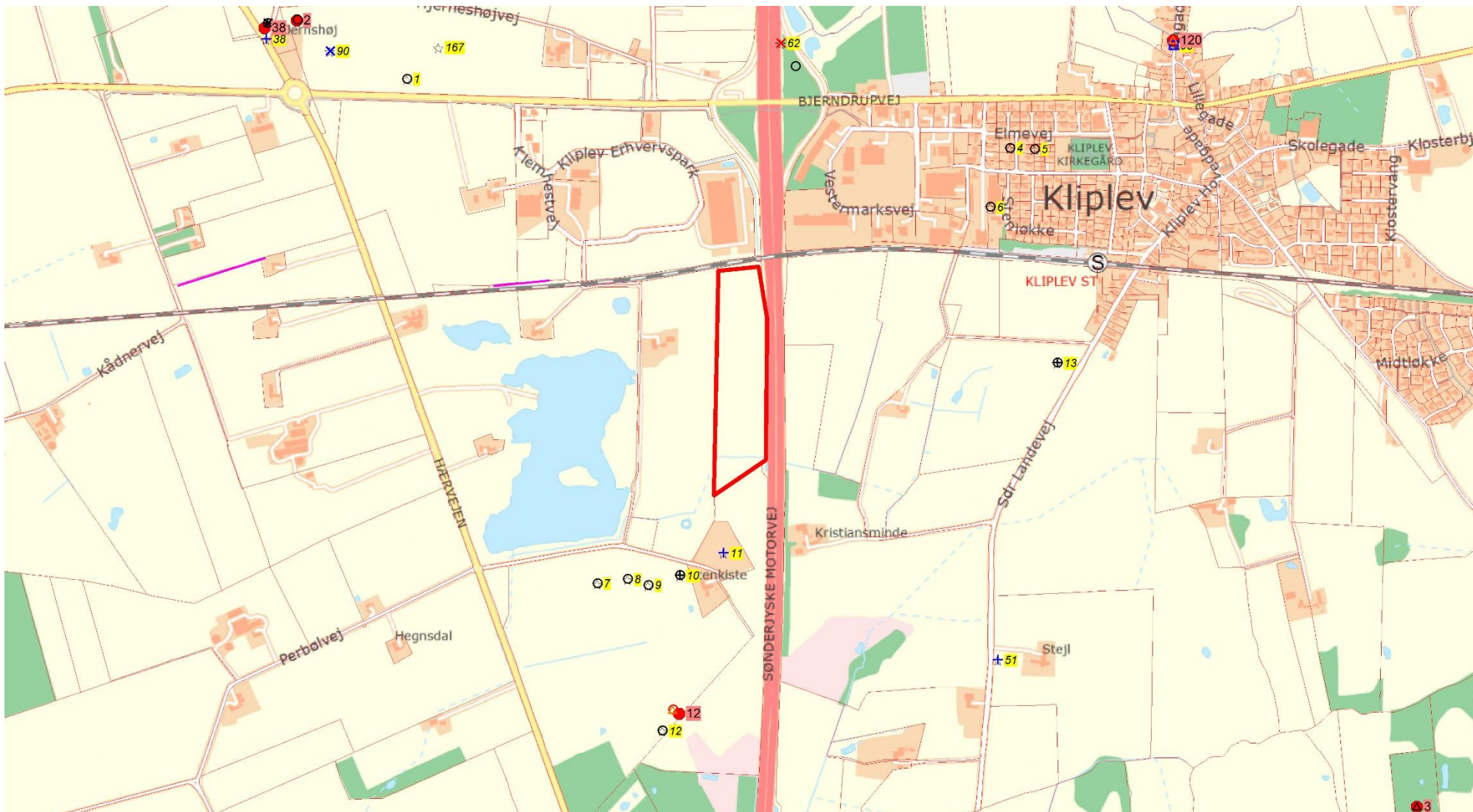
Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

Med venlig hilsen

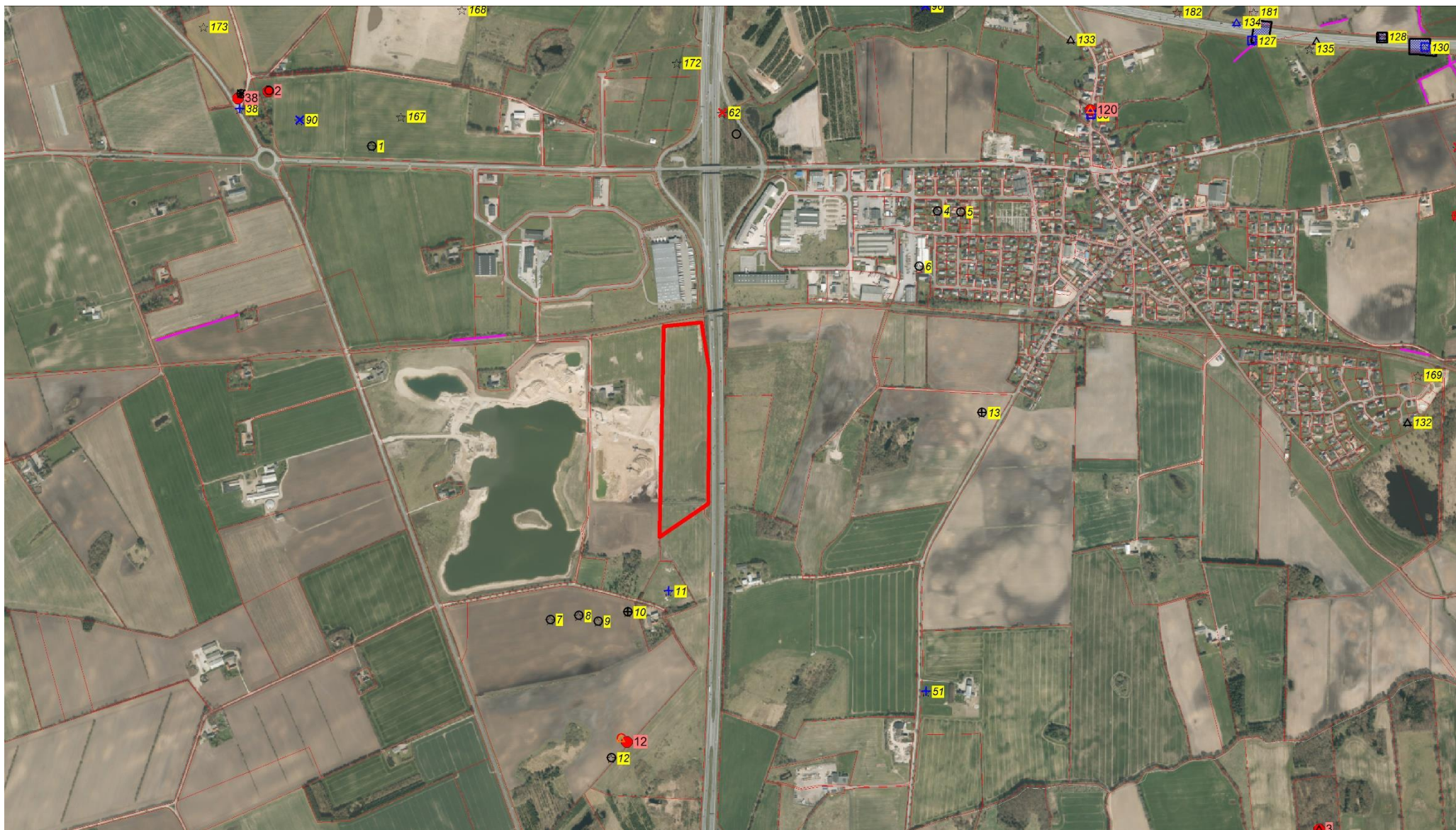
METTE SØRENSEN

MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32 | M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

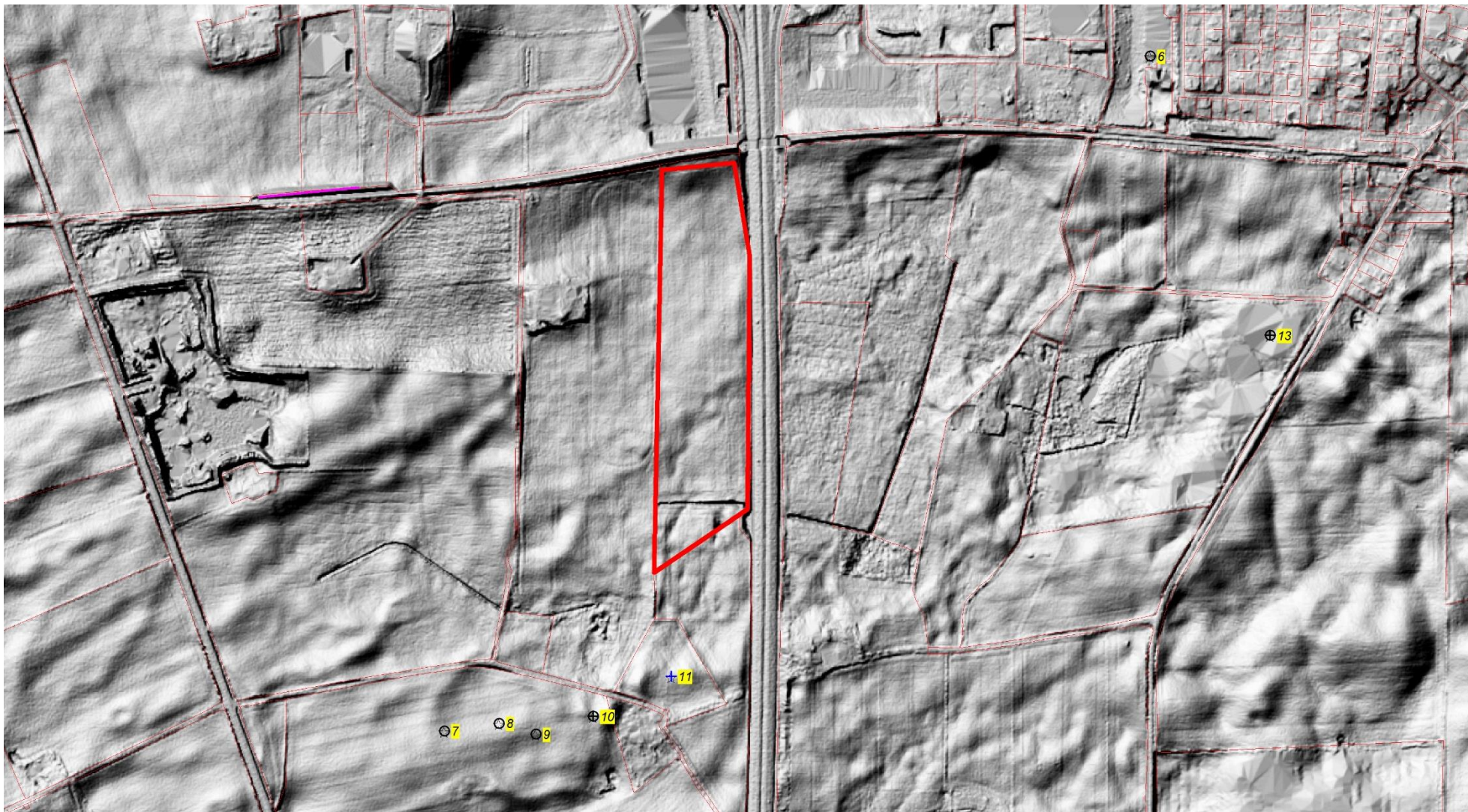
Kortbilag til 20/6187-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1079 Kliplev ejerlav, Kliplev (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

Kortbilag til 20/6187-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1079 Kliplev ejerlav, Kliplev (Aabenraa Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

Kortbilag til 20/6187-8.1.3 vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1079 Kliplevev ejerlav, Kliplevev (Aabenraa Kommune).

Reliefkort/terrænmodel.

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.